Ára: 16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 120. sz. 1943. május 28 péntek

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyedévre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Teljes erővel megkezdődött a csata a kubáni hídfőért

Tíz lövészhadosztállyal és öt páncélosdandárral támadt a szovjet. a német védelem meghiusította az áttörést

Feltűnő csapatösszevonások az afgán határon — Sztalin levélben válaszolt Rooseveltnek

Befejezték a washingtoni tárgyalásokat, Churchill útban van Anglia felé „A közös nyilatkozat közzététele híradás lesz a nagy támadásra"

Hosszabb harci szünet után szerdán a szovjet újabb támadással kísérletezett a kubáni hídfőnél. Ezúttal több hadosztálynyi erőt vetett heves támadásba. Mint a német hadijelentés közli, ellentámadással visszavetették a bolsevistákat.

Részletekbemenően az „Interinf" a következő jelentést adta:

A kubáni hídfőért a csata, amit német részről már többször jeleztek, szerdán teljes erővel megkezdődött. Többórás pergőtüzszerű tüzérségi előkészítés után szerdán a kora reggeli órákban legalább tíz szovjet lövészhadosztály indult támadásra öt páncélos dandár támogatásával a kubáni hídfő keleti arcvonalának egy keskeny szakasza ellen azzal a céllal, hogy szabaddá tegye az utat Temrjuk felé, egészen a Taman-félsziget nyugati nyúlványáig.

Hogy a szovjet ütegek pergőtüzének hatását a lehető legnagyobb mértékben csökkentsék, a német gyalogos kötelékek átmenetileg kiürítettek egyenéhány kilométer széles és mintegy két kilométer mély terepszakaszt. A szovjet pergőtüze órákon át olyan övezetet döngetett, amely átmenetileg a senki földje volt. Amikor azután a szovjet lövészezredek mintegy 170 páncélos kíséretében előretörtek, már az első támadásban a rohamozó német gránátosok hatalmas ellenlökésébe ütköztek, akiknek gépfegyverei szörnyű aratást végeztek soraikban.

A nap folyamán a szovjet megismételte támadásait, mégsem tudta egyetlen helyen sem benyomni a német arcvonalat. A német páncélos elhárító tüzérek, a nehéz légelhárító ütegek és a páncélos romboló csapatok 48 bolsevista harckocsit pusztítottak el. A zuhanóbombázó repülőrajok még 13 páncélost tettek harcképtelenné, úgyhogy a bolsevisták a bevetett harckocsik több mint egyharmadát elvesztették. A bolsevista lövészhadosztályok véres veszteségei legalább éppen ilyen nagyok voltak.

A szovjet foglyok azt vallották, hogy ezredük a harmadik támadó hullámban vett részt s hogy az előttük támadó két ezredet a német elhárító tűz teljesen felőrölte. Saját ezredük is oly súlyos veszteségeket szenvedett, hogy csak néhányszáz emberük tudott kimenekülni a német tűzből.

Ez a vereség ugyan megsemmisítő volt, de a bolsevisták olyan nagyméretű előkészületeket tettek a második csatára a kubáni hídfőért, hogy a bolsevista tömegtámadások folytatására kell számítani — állapítja meg az „Interinf" jelentés.

WASHINGTONBAN

Churchill és Roosevelt elnök közötti tárgyalások befejeződtek. Stephen Early, a Fehér Ház titkára közölte, hogy hivatalos nyilatkozatot adnak ki a Roosevelt—Churchill megbeszélésekről, ami egyértelmű a tárgyalások befejezésének közlésével.

Stockholmból érkező hírek szerint Churchill már útban van Anglia felé. A közös angol-amerikai közlemény nyilvánosságra hozatalát Churchill londoni megérkezése után várják. Egyes körök véleménye szerint a nyilatkozat közzététele egyúttal híradás lesz a nagy támadás megindítására.

SZTALIN ÁTADTA ROOSEVELTNEK SZÓLÓ VÁLASZLEVELÉT

Sztalin — mint Moszkvából jelentik — szerdán este újból fogadta Daviest, Roosevelt elnök különmegbízottját. Behatóbb megbeszélést folytattak, melyen Molotov külügyi népbiztos is részt vett. Hír szerint Sztalin ez alkalommal átnyujtotta válaszlevelét Roosevelt elnök személyes üzenetére.

A SZOVJET FÉLSZEME EDDIG IS INDIÁN VOLT

és úgy látszik most sem feledkezik meg régi vágyairól, mikor szövetségben van Angliával.

A svéd sajtó jelentése szerint a washingtoni megbeszélésen az indiai kérdés jelentős szerepet játszott. A konferencián Roosevelt külön indiai megbízottja, Philips, továbbá Stilwell és Wavell tábornagy is résztvett. Wavell tábornagy közölte, hogy az afgán határon erős orosz csapatösszevonások történtek, amelyek sokkal jelentősebbek, hogy a határvédelemmel lehessen indokolni őket. Indiának északnyugati irányból való veszélyeztetettségéről van szó és az indiai hadsereget nem lehet Japán ellen felhasználni addig, amíg ez a veszély fennáll.

Wavellnek azt a javaslatát hogy Sztalintól követeljék ezek a csapatoknak visszavonását, Roosevelt és Churchill visszautasította, minthogy nem akarják a Moszkvával való jó viszonyt veszélyeztetni.

JAPÁN ÉS A SZOVJET VISZONYÁNAK ALAKULÁSA

Churchill nyilatkozata óta megint időszerűséget nyert. A berlini Wilhelmstrasse ismét foglalkozik a Japánt szovjet részről fenyegető veszedelem gondolatával. Ez a gondolat már Churchillnek a washingtoni szenátusban tartott beszédével kapcsolatban is felmerült. Akkor rámutattak arra, hogy Churchill nem jelölt meg időpontot a Japán ellen megindítandó légitámadásra. Ebben a Wilhelmstrasse nyilván annak jelét látta, hogy ehhez előbb mind a két angolszász vezetőnek Sztalinnal való közvetlen megbeszéléseit tartják szükségesnek.

A Wilhelmstrasse illetékes körei most hasonló feltevésnek adnak hangsúlyozottan kifejezést. Arra a kérdésre ugyanis, lehetséges-e háború Japán és a Szovjet között — mondják a Wilhelmstrassen — a brit miniszterelnök a kérdezőknek egészen homályos választ adott. Itteni megfigyelő körök meggyőződése szerint ennek kiemelésével a Wilhelmstrasse annak a felfogásának kívánt kifejezést adni, hogy Churchill szándékosan választotta a kérdésre adott válaszának ezt a homályos formáját. Ez a kérdés tudniillik az ő háborús politikájának alapvető problémáit érintette. De ebből is, mint már előzően több más politikai jelenségből és fejleményből szinte bizonyosan lehet következtetni arra, hogy a brit miniszterelnöknek igen forró óhaja a japán-szovjet konfliktus.

A News Chronicle washingtoni tudósítója a következő őszinte megjegyzést teszi: „Ha a Szovjetunió hadat üzent volna Japánnak, ezzel mindjárt nagyobb lelkesedést keltett volna az Egyesült Államokban, mint a komitern feloszlatásával."

A Popolo di Roma a kijelentéssel kapcsolatban megjegyzi, hogy az amerikai közvélemény erős politikai áramlatai kívánják a támadó hadjáratot Japán ellen. Abban azonban hasonlítanak az amerikaiak az angolokhoz, hogy inkább mások erejével szeretnek hadat viselni, legalább is ha nem számítanak Darlanokra. A derék amerikaiak édeskeveset törődnek azzal, hogy a Szovjetet eléggé elfoglalja az európai háború. — Churchill nézeteivel ellentétben az amerikaiak a Csendes-óceán felé akarják elterelni a háborút.

OLASZ VÁLASZ CHURCHILL NYILATKOZATÁRA

Churchill legutóbbi nyilatkozatában bizonyos csábítást és fenyegetést alkalmazott Olaszországgal szemben. Most elhangzott olasz részről a válasz egyelőre a sajtóban.

A Stefani iroda diplomáciai munkatársa megállapítja, hogy Churchillnek az amerikai sajtó képviselői előtt tett kijelentései olasz politikai körökben nem keltettek különösebb érdeklődést. Meg kell állapítani, hogy a miniszterelnök kijelentette: A győzelem a fegyverek erejétől nagyobb mértékben függ, mint a tengely belső arcvonalának összeomlásától. Churchill ezzel a mondással úgy látszik inteni akarta az amerikaiakat, hogy ne adják át magukat a jogosulatlan bizakodásnak, amelyet propagandájuk hirdet.

Churchill Olaszországot azzal biztatta, hogy ha megszabadul mostani vezetőitől, esélyei nyílnak meg arra, hogy még egyszer helyet foglalhat a világon. Ámde Olaszországnak mindig megvolt a helye a világon és meg is lesz mindenkor, bármit gondoljon a brit miniszterelnök. Másodszor, ha azt akarja mondani, hogy Olaszország sorsa ezentúl Anglián áll, akkor kissé elsiette a dolgot, mert ha csakugyan így állna a dolog, Olaszország ellenfeleinek nem volna szükségük arra, hogy annyi hízelgéssel és fenyegetéssel forduljanak Itália felé. Harmadszor az olaszok vezetőik megtagadásával elejtenék jogos igényeiket és éppen a világon betöltött helyükről mondanának le — végzi fejtegetéseit a félhivatalos olasz sajtószerv.

ÚJ FEJEZET A LÉGI HÁBORÚBAN

Berlini közlés szerint minden jel arra vall, hogy a német-angol légi háborúban, amely már néhány hónap óta egyre fokozódó hevességgel tombol, új fejezet nyílt meg. Az angolok makacsul folytatják terrortámadásaikat és az utolsó három nap alatt is a bombavetők százait küldték német városok ellen. Német részről nem tagadják, hogy ezek a támadások nagy károkat okoztak, de taktikai szempontból sokkal érdekesebb és jelentőségteljesebb a németeknek az angol célpontok ellen megindított rendszeres légi támadóhadjárata.

A „Daily Express" május 24-i száma tudósítást közöl a keletangliai városok ellen intézett német légi támadásokról s a tudósítás világszerte katonai szenzáció erejével hatott. Megírja a lap, hogy a németek ismeretlen összetételű, hatalmas robbanóerejű bombákat használtak s egy-egy ilyen bomba egész városrészeket pusztít el. Az új fajta bomba romboló hatása 700—800 méter átmérőjű körzetre terjed ki.

Az angol jelentések újtípusú német gyorsbombázókról és új fajta nagykaliberű bombákról beszélnek. A két újításról Berlinben még nem nyilatkoztak s nem is valószínű, hogy a legközelebbi jövőben hajlandók lennének részletesebb felvilágosítást adni. De hogy az újítások katonai szempontból beváltak, ezt éppen eléggé tanusítják az angol lapjelentések. A német véderőfőparancsnokság szóvivője mindössze annyit mondott, hogy az új taktika alkalmazásával a légi háborúban új periódus kezdődött és a szigetországot a német technikusok és repülők révén még jó néhány kellemetlen meglepetés fogja érni.

LAVAL

francia miniszterelnök Sauckel körzetvezetővel együttesen fogadta a Párisban tartózkodó külföldi laptudósítókat és nyilatko

FONTOS TUDNIVALÓK

Ma lép életbe az árúszámlázási rendelet. (8).

A gyógyulást kereső (nyaraló) közönség élelmiszer ellátásának szabályozása. (4).

TÖKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

zatában rámutatott arra, hogy a most folyó háború az európai szárazföld újjászervezésében észszerű befejezést kell, hogy találjon. A vámhatárokat el kell törölni, mert Európának élnie kell. Laval hangsúlyozta, hogy ennek a háborúnak feltétlenül valami újszerűt kell eredményeznie. Laval emlékeztetett arra, hogy ő mindig a békét akarta és mindig síkraszállt a német-francia kiegyezés érdekében. Ma már tudja Franciaország, hogy milyen sors várt volna reá, ha a bolsevizmus úrrá lett volna.

Sauckel körzetvezető ezután köszönetét fejezte ki a francia miniszterelnöknek azért a tetterős támogatásért, amellyel a francia kormány a francia munkások németországi foglalkoztatását lehetővé tette. Ezen munkaerők együttműködése révén a német véderő ereje állandóan nő. Sauckel ezután hangsúlyozta, hogy ez a munka nem volt hiábavaló.

Német hadijelentés

Visszavert szovjettámadás a kubáni hídfőnél — A földközitengeri légiharcok eredménye

A német véderő főparancsnoksága közli:

A Szovjet szerdán több hadosztályi erővel heves támadást indított a kubáni hídfő keleti szakasza ellen. Csapataink a légihaderő harci és közelharci ezredeinek támogatásával *ellentámadással visszaverték az ellenséget és meghiusítottak többször megismételt áttörési kísérleteit.* A bolsevisták súlyos, véres veszteségeket szenvedtek és több mint 40 páncélost vesztettek.

A *Finn öbölben* egy szovjet tengeralattjáró német aknazárra futott és elsüllyedt. A Halászfélsziget körüli vizeken gyors német harci repülőgépek elsüllyesztettek egy 1500 tonnás ellenséges teherhajót, egy parti járművet pedig felgyújtottak.

A keleti arcvonalon szerdán 63 szovjet repülőgép pusztult el. Német részről 5 gép veszett el.

A *Földközi tenger* medencéjében a német légihaderő május 25-én és 26-án összesen 29 brit és északamerikai repülőgépet, közöttük 13 négymotoros bombázót pusztított el.

A német légi haderő május 25. és 26-ra virradó éjszaka az északafrikai partok előtt bombatalálattal súlyosan megrongált egy ellenséges rombolót.

Olasz hadijelentés

Harcok a levegőben és a tengeren

Az olasz főhadiszállás közleménye:

A május 25-ről 26-ra virradó éjjel olasz torpedóvető repülőgépek a Földközi tenger keleti részén megtámadtak egy erős kísérettel haladó ellenséges hajókaravánt és torpedóval súlyosan eltaláltak egy torpedórombolót. Ugyanakkor éjjel olasz bombavetők Marsa Matruk és El Daba országúti és vasúti összeköttetését bombázták.

Ellenséges repülőgépek bombázták Szardinia több helységét és Panteleria szigetét, de jelentősebb kárt nem okoztak. Az olasz-német légvédelem 6, a vadászgépek további 2 ellenséges repülőgépet lelőttek.

A csütörtöki hadijelentésben említett ellenséges légitámadásoknak a polgári lakosság körében összesen 7 halálos és 211 sebesült áldozata volt.

Hajóösszevonások Gibraltárban

Algeciras, május 27. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Spanyol megfigyelők szerdán a reggeli órákban hatalmas angolszász hajókaravánt figyeltek meg, amely a gibraltári szorosból a Földközi tenger irányában haladt. A hajók között volt egy 50.000 tonnás gőzös, az angol Cunard Line hajóparkjából. Az összes hajók csapatokat és hadianyagot szállítottak. Gibraltár kikötőjében és a gibraltári öbölben néhány nap óta igen nagy a mozgolódás. Több szállítóhajó futott be, fedélzetén katonai csapatokkal, szerdán reggel pedig egy repülőgépanyahajó és négy rombolóhajó is megérkezett.

A hadikikötőben jelenleg három repülőgépanyahajó, három csatahajó, 12 romboló és 8 korvetthajó tartózkodik, az angol hadiflotta egységei közül, ezenkívül két amerikai ágyúshajó és két brit tengeralattjáró. A kikötőben egy francia, egy amerikai és három angol szállítóhajó horgonyoz.

Közelednek Csunking felé a japánok

Csungking, május 27. Az arcvonalról érkező jelentések egyre jobban nyugtalanítják az illetékes csungkingi katonai köröket. Szerdán este az volt a helyzet, hogy a japán csapatok, ha egyelőre még többszáz kilométerre, de mégis olyan közel voltak már Csingkinghoz, mint még soha a háború kitörése óta. A japán előnyomulás most már Szecsuan tartományt fenyegeti. Csungkingban úgy látják a helyzetet, hogy a japánok most minden erőfeszítést meg akarnak tenni a hat éve folyó kínai hadjárat gyors befejezése érdekében. Az új japán előnyomulás ez idő szerint Hupeh tartományon át halad nyugati irányba.

Bangkokból jelentik, hogy a japán előnyomulás a tenger, valamint a Jangcsakiang mentén a csungkingi csapatok ellentámadásával szemben is tovább halad előre. Heves harcok folytak a Khin folyó mentén, valamint Csangkan város környékén, ahol a japánok a kínai csapatokat kivetették állásukból. (MTI)

Apolló filmszínház
Előadások: fél 4, fél 6, fél 8 órakor.
Négylovas hintó
A legtökéletesebb zenés magyar vígjáték.
Szemere, Hajmássy, Turay, Mály, két Pelhes és Vízváry
A mai modern fiatalság szerelmi csatája két régi udvarház miatt.

Vígszínház mozgó
Ma 5 és 7 órakor először a megható, szívhez szóló, lebilincselő filmremek:
Elhagyatva
Az izzó szenvedélyek, az igazi szerelem filmje.
Főszereplők:
Corianne Luchaire, Marie Denis, Georges Rigaud.

Rómából elköltöztetik az egyetemeket és a bírói hatóságokat

Róma, május 27. Az olasz rádió közölte, hogy az olasz fővárosból elköltöztetnek három nagy egyetemet, bírói hatóságokat és más állami és városi üzemet.

Ezeket az intézményeket és hivatalokat kis helyiségekbe helyezik át, mert ott kevésbé vannak kitéve esetleges légitámadásoknak.

Erődítési munkálatok Norvégiában

Stockholm, május 27. Svéd lapok jelentik Norvégiából, hogy az ország belsejében tovább folytatódnak az erődítési munkálatok. Az ország különböző vidékein **újabb messzemenő biztonsági rendszabályokat hajtanak végre. Ezek a biztonsági rendszabályok a svéd határra is kiterjednek.**

Még egy fél zászlóaljnyi japán védekezik Attu szigetén

Attu szigetén még folynak a harcok. **Körülbelül fél zászlóalj létszámú japán különítmény még mindig hatalmában tartja a Massakre-Bay körüli magaslati vonalat.** Az amerikaiak időközben egy hadosztálynyi erővel partraszálltak a szigeten.

Ha néhány napon belül Attu teljesen az amerikaiak kezébe kerül — ami a jelenlegi helyzet alapján biztosra vehető —, a szembenálló felek a másik japán támaszpont, Kiska szigete felé fordulnak. Kiska szigete a nagyobb és fontosabb japán támaszpont. Az amerikaiak kétségtelenül megkísérlik Kiska szigetének elfoglalását, ez következik a legegyszerűbb hadászati logikából is. Az események mutatják majd meg, hogy mennyiben, illetve hogyan sikerül a sziget elfoglalása. Az amerikaiak és a japánok egyaránt fontosnak tartják Kiska támaszpontját s éppen ezért biztosra vehető, hogy itt még sokkal elkeseredettebb küzdelmekre kerül sor, mint Attu szigetén.

A prágai kormány kiáltványa Heydrich halálának évfordulóján

Prága, május 27. (Német TI.) A protektorátus kormánya május 27-én a Heydrich SS főcsoportvezető ellen elkövetett merénylet első évfordulója alkalmából kiáltványt intézett a cseh néphez, amely többek között ezeket mondja:

— Ma egy év Angliából küldött gonosztevők álnok merényletet követtek el Reinhardt Heydrich birodalmi védnök ellen. Ma már tudjuk, hogy népünk ellensége Benes, azért követte el ezt a merényletet, mert a védnökségben uralkodó rend és nyugalom emigráns klikkjével együtt már azzal fenyegette, hogy Anglia politikai körei politikailag nem veszik számításba és nem fizetik meg.

— A Führer nagyvonalúsága még egyszer alkalmat nyujtott számunkra, — hogy megálljuk a próbát és a nép meg is állotta azt. A csehek nagy többsége elszántan felsorakozott a birodalom mögé, melynek hűséget és engedelmességet esküdtünk.

Az egész cseh sajtó közli a protektorátusi kormánynak azt a felhívását, amit a cseh néphez intézett Heydrichnak, a birodalmi védnök helyettes meggyilkolásának első évfordulóján. A lapok közlik azt is, hogy Frank államtitkár fogadta a protektorátusi kormányt.

Abban a tényben, hogy Benes a merénylőknek köszönetét fejezte ki gonosztettükért, a „Narodni Politika" világos beismerését látja annak, hogy a gyilkosságnak Benes a szerzője.

Négy löveggel két zászlóalj ellen

Honv. haditudósító osztály. Rozsnyay Simon hadnagy.

A magyar honvédség hősi harcairól már sok cikk, riport, hír látott napvilágot. Ezek a **helyszini tudósítások ismételten** megerősítik azt a régi igazságot hogy a magyar honvéd a világ **egyik legelső katonája. A legény**ség és tisztikar egyaránt halálmegvető bátorsággal harcol nemcsak akkor, amikor győzelmében biztos, hanem akkor is, ha a körülmények olyanok, hogy a harc szinte kilátástalan számára. És ilyenkor mutatkozik meg a magyar virtus, a magyar erő és önfeláldozás.

A januári és februári nagy elhárító harcokban egy tűzérosztály különösen válságos helyzetbe került. Nap-nap után súlyos csatákat vívtak, kézitusákban vettek részt, de mindig bátran, kitartóan harcoltak és végeredményben óriási veszteségeket okoztak az ellenségnek.

Kiss László zászlós üteg a 35—40 fokos vad hidegben már napok óta hatalmas tűzérségi párbajt vívott a szovjet aknavetőkkel és tűzérséggel.

Sz.-nál foglalt tüzelőállást az üteg még január elején. Január 13-án óriási harcok voltak ezen a vidéken és derék tűzéreink nem egyszer keveredtek közelharcba a túlságosan előretört vörös osztagokkal. Január 14-én hajnalban ilyen harcokban esett el az ütegparancsnok is.

Kiss zászlós ekkor átvette az ütegparancsnokságot és jelenteni akarta parancsnoka hősi halálát, ekkor azonban kitünt, hogy az összekötettés megszakadt és az üteget csaknem teljesen bekerítették az oroszok.

Kiss zászlós egy-kettőre megállapította a létszámot, ellenőrizte, mennyi lőszerük van és tűzkészállapotba helyeztette a lövegeket. Kézi fegyverük mindössze néhány volt csak, úgyhogy a vörös csapatok aránylag kis veszteséggel támadhattak újra és megközelíthették a bekerített üteget.

Mintegy 600 méterre voltak a bolsevisták a magyar tűzérektől Az üteg ekkor már felkészült arra, hogy kézitusában veszi fel a harcot a bolsevisták ellen. Tudták, hogy sorsuk megpecsetelődött, hisz velük szemben dandárnyi ellenség harcolt, míg ők már csak harmincöten vannak De egyiknek sem jutott eszébe, hogy megadja magát. Az ütegben már csak egy tiszt élt, Kiss zászló. Az ő példaadása lelkesítően hatott emberére.

Hajnal három óra volt, keleti felől, a Don irányából már szürke csikok kúsztak fel az ég aljáról.

A vörösök, mintha csak tudták volna, hogy a kis magyar csoportnak nincs elég kézi fegyvere, hajnali három óra felé nagy tömegben támadni kezdtek. Kiss László ekkor mind a négy lövegével és egy régebben zsákmányolt szovjet löveggel közvetlen irányzással lőtte támadóit. Hatalmas pusztítást vitt véghez az öt ágyú, s a vörösök csakhamar megrettenve, pánikszerüen futottak vissza. A tűzérek pedig pillanatnyi szünet nélkül, izzadva dolgoztak és szaporán dördültek el lövegeik a visszahúzódó oroszokra.

A nap már felkelt. Hátborzongató látványra szórta sugarait. Mindenütt, amerre a szem ellátott, bolsevista hullák borítják a havat.

Nem sokáig tartott azonban a vörösök ijedelme. Hátulról továbbhajtották őket támadásra és újra bő aratása volt a magyar lövegeknek. Három órán át tartott az újabb harc. Három óra alatt 400 lövést adtak le tűzéreink a támadókra.

Reggel hat óra volt, amikor Kiss zászlós látta, hogy a megmegújuló szovjet támadásoknak nem tud sokáig ellenállni, mert elfogyott a lőszere. Ezért utolsó készletével várt addig, amíg a támadók közelebb jutnak és belejük ágyúzott. A kívánt hatás most sem maradt el, a támadók, akik újabb erősítéseket kaptak, ész nélkül futottak hátra biztos fedezékükbe.

Kiss zászlós ezt használta ki. Sorjában felrobbantotta lövegeit, utolsóval 30 méterről belőtt a zsákmányolt ágyúba és amikor így az utolsó löveget is használhatatlanná tette, kézigránátot ragadva, kis csapatával nagy rohammal nekifutott az ellenséges gyűrűnek ott, ahol azt leggyengébbnek gondolta.

A vörösök a meglepetéstől és a csodálkozástól szinte kővé meredten nézték, amint a maroknyira olvadt kis magyar csapat merész lendülettel rohan előre. Már elérték az orosz gyűrűt, néhány kézigránátdobás és Kiss László zászlós és 23 embere kívül jutott a támadók fojtogató gyűrűjén.

A menekülés azonban még nem volt bizonyos. A vörösök minden fegyverrel lőtték a visszavonuló tüzéreket. Ám ez épp úgy, mint az utánuk nyomuló szovjet gyalogság üldözése is eredménytelen maradt.

Kiss László délután 2 óra tájban füstösen, vérezve, holtfáradtan jelentkezett embereivel az egyik magyar parancsnokságon

Valamennyiüket kitüntetésre terjesztették fel. A hőslelkű miskolci származású Kiss zászlós azonban már nem kaphatta meg megérdemelt kitüntetését, mert a későbbi harcok során ellenséges golyótól találva hősi halált halt a hazáért.

RÖVID TÁVIRATOK

Szófia, május 27. Egész **Bulgáriában minden cigányt, aki dologtalanul henyél, polgárilag mozgósítani fogják az aratás időtartamára. A polgári mozgósítás minden 17. és 50. év közötti férfire és nőre vonatkozik.**

*

Zürich, május 27. (MTI.) Brüsszelben meghalt Henry La Fontaine tanár, aki 1907 óta a nemzetközi békehivatal elnöke volt és nemzetközi jogi szaktekintélyként volt közismert.

*

Amsterdam, május 27. (Német Távirati Iroda.) A brit hírszolgálat algíri jelentése szerint De Gaulle és Giraud tábornok pénteken Algírba találkozik. (MTI.)

Hungária Filmszínház
Külvárosi őrszoba
Főszereplők:
Karády Katalin, Nagy István Csortos Gyula.
Előadások: 5 és 7 órakor.

Bankjegy-lebélyegzés és kényszerkölcsön Finnországban

Helsinki, máj. 27. (MTI) A finn kormány *törvényjavaslatot készített elő a bankjegyek lebélyegzésére és az ezzel kapcsolatban sorra kerülő kényszerkölcsönre vonatkozólag.*

A pénzügyi tervekkel kapcsolatosan rámutatnak arra, hogy az állami költségvetés egyensúlyának biztosítására *mintegy 40 milliárd finn márkára van szükség.* Ebből az összegből *6 milliárdot önkéntes kölcsön*, valamint az állami bevételek felemelése útján igyekszik megszerezni. *A felemelt 4 milliárd jedezésére szolgál majd a kényszerkölcsön, amelyet a lebélyegzésre beszolgáltatott bankjegyek bizonyos hányadának visszatartásával hajtanak be.*

Amikor a bankjegyek lebélyegzéséről az első hírek elterjedtek, a közönség sietve mintegy *500 millió finn márkát helyezett el a bankokban.*

Hősök emlékünnepe Debrecenben

Debrecen sz. kir. város közönsége május hó 30-án, vasárnap az 1914—18-i világháború hősi halottainak és az 1938. év óta hősi halált halt honvédeink emlékére ünnepélyt rendez.

Az ünnepélybe a Honvédség is bekapcsolódik. Az ünnepély programja a következő:

1. **Istentiszteletek:**

A város polgármestere felkérte a helybeli egyházak vezetőségét, hogy f évi május hó 30-án legkésőbb 9 órai kezdettel egyházaik templomában tartsanak ünnepélyes istentiszteleteket. Ezeknek helye és pontos időpontja a helyi lapokban lesz majd közzétéve.

2. **A Magoss György-téren** az Országzászló és a Hősök emléktábláinak a megkoszorúzása dél előtt 9 órakor fog megtörténni a Honvédség, a város képviselője és az erre felkért egyesületek által.

3. **A Hősök temetőjében** levő emlékmű megkoszorúzása a Honvédség, a város képviselője, valamint az erre jelentkező küldöttségek által délelőtt 10 óra 45 perckor fog megtörténni. Az erre szükséges intézkedések megtételére a város polgármestere az Országos Tűzharcos Szövetség debreceni főcsoportját kérte fel.

4. **A Stadionban** az ünnepély délelőtt 10 óra 30 perckor kezdődik. Az ünnepély sorrendje:

Fogadás. (A legmagasabb katonai elöljáró megszemléli a honvéd- és levente díszszázadokat és a vitézek, cserkészek, egyetemi bajtársi egyesületek és a MÁV műhelytelep munkások díszosztagait.)

Nemzeti Hiszekegy. Énekli az összes debreceni dalárdák összkara.

Kegyeleti váltófutás. A Stadionból kiindulva 1—1 koszorút visznek a Hősök temetőjében levő emlékműre. Résztvesznek a leventék, a ref. gimnázium, a kegyes tanítórendi róm. kat. gimnázium, Fazekas Mihály áll. gimnázium, róm. kat. polgári fiúiskola, ref. tanítóképző intézet, állami felsőipariskola, középfokú gazdasági tanintézet, debreceni Társulati kereskedelmi középiskola váltófutó csapatai.

A kegyeleti váltófutást a város polgármesterének a felkérésére vitéz Hadházy Dezső egyetemi testnevelési tanár rendezi.

Ünnepi beszéd: Tartja dr Soós Béla egyetemi ny. r. tanár.

Szavalat: Vörösmarty Mihály „Szózat" című költeményét Kiss Kálmán, a debreceni kegyesrendi róm. kat. reálgimnázium VIII. oszt. tanulója, levente szakaszparancsnok szavalja.

Himnusz. Énekli a debreceni dalárdák összkara.

Díszmenet. Kimondottan esős idő esetén a Stadionban tartandó ünnepély elmarad. Kétes idő esetén reggel 8 órától kezdve erre vonatkozólag Hajdú vármegye Vitézi Széke felvilágosítást ad. (Telefon 19-46.)

A Magoss György-téri hősi emléktáblák megkoszorúzása és az ünnepély a Hősök temetőjében kimondottan esős idő esetén is meg lesz tartva.

Hazaérkeztek Lillafüredről a debreceni ifjúsági kiküldöttek

Antal István: Az ifjúság nem ilyen vagy olyan párti, hanem magyar

Lillafüreden — mint arról beszámoltunk — a nemzetvédelmi propagandaminisztérium háromnapos ifjúsági konferenciát rendezett, amelyen a magyar egyetemi ifjúság kiküldöttei felelős kormányférfiaktól tájékoztatást nyertek mai helyzetünkről, másfelől pedig képet adtak a mai ifjúság állásfoglalásáról a nemzeti lét legfontosabb kérdéseiben a kormánytényezőknek.

A lillafüredi háromnapos ifjúsági konferencián Debrecen egyetemi ifjúsága is képviseltette magát. Dr **Kiss István** tanársegéd, az ifjúsági Turul országos fővezére, **Batta János** joghallgató, a Debreceni Egyetemi Ifjúság elnöke, **Bagdy Dániel** orvostanhallgató, az ifjúsági Turul debreceni kerületének vezére és vitéz **Pólya László**, a DEI szellemi szolgálatának vezetője vett részt a megbeszéléseken és úgyszólván valamennyi előadás során kialakult vitában résztvettek felszólalásaikkal, amelyek általános figyelmet keltettek.

A debreceni ifjúsági kiküldöttek tegnap érkeztek haza Lillafüredről.

*

Az értekezleten a záróbeszédet Antal István tartotta.

— A magyar egyetemi és főiskolai ifjúságot az értekezlet anyagából kitűnően — mondotta a miniszter — három nagy központi gondolat uralja: *mélységes valláserkölcsi meggyőződés, erőteljes magyar öntudat és fejlett szociális felelősségérzet* Azt is örömmel konstatálni kell, hogy az egyetemi és akadémiai ifjúság *elfordult az üres és meddő politizálástól, nem ilyen vagy olyan párti, hanem egyszerűen s őszintén magyar.* Az ifjúság lelkében a kétkedésnek még a nyomát sem lehetett találni, sem abban a tekintetben, hogy ezt a mai élethalálküzdelmet a magyarság sikerrel és győzelmesen állja ki, sem abban, hogy a magyar nemzet a háború után kialakuló Európában biztosítja magának méltó helyét a Kárpátok medeencéjében.

Mooóry Lucy kéthónapos frontszínházi szereplés után hazaérkezett Debrecenbe

Százhúsz előadást játszott bunkerek tetején, kórházakban, — megható és csodálatos élményekről számolt be.

A Csokonai Színház nézőterén a csütörtök esti „Az utód" előadásán olyan vendég ült a bal 2-es páholyában, akit máskor a színpadon lát és ünnepel a közönség. **Mooóry Lucy jött haza kéthónapi frontszínházi szereplés után Debrecenbe és mindjárt az első este a színházba sietett.** A DEBRECZEN munkatársának érdekes élményekt ebszélt el, 60 napos szerepléséről a Frontszínház tagjaként.

— Kedden jöttünk át a határon, tegnap már Budapesten voltam s ma Debrecenben, de **lélekben még mindig ott érzem magam, a mi hős honvédeink között, a végtelen orosz mezőkön.** Olyan csodálatos élmény volt ez a két hónap, hogy egy életre szóló kitöröl hetetlen nyomokat hagyott.

— Hatvan napon keresztül naponta két előadást játszottunk. Bunkerek tetején, kórházakban s legkülönbözőbb helyeken vertük fel színpadunkat, annyi megható, felejthetetlen emlékem van hogy szinte nem is tudom melyikről számoljak be. Én mondtam a bevezetőt előadásainkon és legtöbbször, **mikor az első magyar szót meghallották katonáink, zokogás volt a válasz a nézőtérről. — A színész együtt sírt a közönséggel.** Aztán a kórházakban, nehéz műtéteken átesett honvéd hősök kezét fogtuk és énekkel, szavak muzsikájával, amit mi színészek adni tudtunk nekik, töröltük le arcukról a szenvedés nyomát.

— Annyira kiestünk a rendes életből, hogy **mikor tegnap megállottam a főváros zsibongó forgatagában, úgy éreztem magam, mint aki egy idegen világba került.** Volt valami felejthetetlenül szép a mi vállalkozásunkban, valami nem mindennapi, amit visszasóvárog az ember. Mentünk előre, előttünk üres kísérleti kocsit görgettek és mikor felrobbant, akkor tudtuk meg csak, hogy alá volt aknázva az út. — Vagy elindultunk egy úton, lejátszottuk műsorunkat és mikor visszatértünk már az út levegőbe volt röpítve. A végtelen orosz síkságon körülöttünk mindenütt emberéletekkel írtak hőskölteményeket, felmagasztosult titánokká emelkedett emberek társaságában éltük át a két hónapot. — Hogy milyen mély benyomást tett ez rám, **arra jellemzésül csak annyit, hogy amint tegnap hazaérkeztem, azonnal jelentkeztem ismét és ősszel, vagy télen ujra kimegyek. Ott a fronton, ahol a halál leselkedik minden percben, van igazán szép hivatása a színésznek. Azok a mosolyok, melyek szavunk, dalunk, játékunk nyomán felragyognak, azok a tapsok, melyek ott felmuzsikálnak az az igazi siker, ehhez nem fogható semmi.**

— Ki volt még a társulattal az ismerősök közül ? — érdeklődünk.

Vitéz Bánky Róbert, Fülöp Sándor, Ladányi Feri, Antal Ila s még sokan. Harminchárman voltunk a zenészekkel együtt. — Bánky Elemérrel jövet találkoztunk.

— **És most egy kérdést, ami nagyon érdekli a debreceni közönséget. Itt marad Debrecenben.**

— **Azt hiszem igen...** Bár Kolozsvárra olyan szerződéssel hívnak, amiről eddig vidéken nem is álmodhattak színészek és hozzá ruhát is a színház ad ..

— A debreceni közönség nagyon számít ittmaradására...

— Hát éppen ez az. **Az ember érzi, hogy nagyon szeretik és nehéz elmenni.**

— Hallottuk, hogy az Uj Magyar Szinháztól is kapott szerződtetési ajánlatot.

— Volt szó róla... De számomra a dilemát csak az a választás jelenti, hogy **Debrecen, vagy Kolozsvár.** Mikor hazaérkeztem már várt a sürgönye a kolozsvári szinháznak. Itt pedig az a szeretet, amivel fogadtak. Nagyon **nehéz itt választani.**

— Mikor játszik ujra ?

— **Azt hiszem már kedden este** Ugy örülök, mint egy gyermek, hogy újra találkozom a debreceni közönséggel.

Bolgár-magyar fegyverbarátság

Szófia, május 27. (MTI) A bolgár tartalékos tisztek országos szövetsége május 30-án az ország minden egyes tartalékos tiszti egyesületében elrendelte a bolgár-magyar fegyverbarátság megünneplését.

Pukánszky Béla debreceni egyetemi tanár előadása Bécsben

Bécs, május 27. (MTI) **Pukánszky Béla** debreceni egyetemi tanár, a bécsi magyar kultúrális intézetek meghívására kedden a Collégium Hungaricum dísztermében előadást tartott **Beethoven és Magyarország** címmel. Előadásában széles vonalakban felrajzolta a XVIII. és XIX. század fordulójának magyar-német szellemi kapcsolatait és részletesen kimutatta azokat a szálakat, melyek Beethoven és a magyar arisztokrácia között fonódtak. — Vázolta Beethoven müveiben éppen ezeknél a kapcsolatoknál fogva kimutatható magyar hatásokat is.

Az előadáson megjelent a német tudományos élet több előkelősége, magyar részről pedig **Bothmer Károly főkonzul, valamint a bécsi magyar kolónia tagjai közül igen sokan.**

Gondoskodnak a szabóiparosok részére bélésáruról

A Kereskedelmi és Iparkamara értesítette az Ipartestületet, hogy a közellátásügyi miniszter új rendet léptetett életbe a bélésáruk kiosztása körül. Nevezetesen a miniszter elrendelte, hogy minden kis- és nagykereskedő 48 órán belül köteles jelenteni a Kamarának, mennyi bélésárut kapott a gyártól. Ennek a mennyiségnek a felét csak a Kamara által végzett felosztási kulcs alapján adhatja el a kiskereskedő is és a nagykereskedő is. Ezt az 50 százalékot kitevő mennyiséget aztán a Kamara az Ipartestületek útján a feldolgozó iparosok részére osztatja ki.

Természetesen ezen a mennyiségen kívül a magánosok a megmaradó 50 százalék bélésáruból a szövettel együtt vásárolhatnak bélésárut közvetlenül is, de ez az új elosztási rendszer biztosítja a kisiparosokat, hogy bélésáruhoz jussanak és ne kelljen feketén vásárolniok.

1860-ig az Egyesült Államokban ismeretlen volt a veréb. — Igénytelen szürke verebünket a hernyóveszedelem leküzdésére Eurrópából „importálták" Amerikába.

Lipcsei orvosprofesszor előadása a debreceni Orvosegyesületben

A Debreceni Orvosegyesület tegnap tartotta rendkivüli tudományos ülését a belklinika tantermében. Az üles egyetlen tárgya **Scheede** professzornak a lipcsei orthopaediai klinika igazgatójának „Korai kezelés az orthopaediában" című előadása volt. A nagynevü német professzort **Hüttl Tivadar** professzor, a sebészeti klinika igazgatója meleg szavakkal üdvözölte.

Scheede professzor előadásában a veleszületett csipőizületi ficamról és az angolkóros gerincelferdülésről beszélt. Mindkét téma legszükebb munkaterületéhez tartozik, tudományos kutatásai révén európaszerte elismert szaktekintély ezen a téren. Felhivta a figyelmet arra, hogy a gyermek még ki nem fejlödött csipőizületét, valamint a csontok kialakulását mennyire befolyásolja az izommüködés. Ezért is fontos, hogy a betegséget korán felismerjük, mert az első életévben kezelésbe vett esetek adják a legjobb eredményt. Ismertette a diagnózis nehézségeit, majd sorozatos röntgenképekkel mutatta be a hosszú évek folyamán megfigyelt betegek csipőizületét.

Előadásának második részében az angolkóros gyermek gerincelferdüléséről, majd azokról a módszerekről beszélt, melyekkel megkisérelték a kifejlödött gerincelferdülést visszafejleszteni. Az orvostudomány ezen a téren szép eredményt ért el, de mégis a legeredményesebb a betegség ellen való védekezés, amit már a terhesség alatt adagolt vitaminokkal és sókkal érünk el.

Hüttl Tivadar professzor megköszönte Scheede professzornak a szép előadást, amelyben a modern orthopaedia útjait feltárta a debreceni orvosok előtt. Kivánatos lenne, hogy ez a Magyarországon még nem eléggé kifejlödött orvostudományi ág minél több müvelőre akadna, mert a népegészségügy terén igen nagy szerepet játszik az a gyógykezelés, melyet Scheede professzor ismertetett.

Miniszertanács

A kormány tagjai **Kállay Miklós** miniszterelnök elnöklésével szerdán délután öt órakor minisztertanácsra ültek össze. Folyó kormányzati ügyekkel foglalkoztak. A minisztertanács a késő esti órákban ért véget.

Kipattant szikrától meggyulladt a ruháta

A debreceni mentők csütörtökön délután Kismacs 59/b. számú tanyára mentek ki, ahol súlyos szerencsétlenség történt. Özv. Józsa Lajosné a konyhában a tüzhely mellett üldögélt. **A tűzhelyből kipattant egy szikra s meggyujtotta az idős asszony ruháját.** A magával szinte tehetetlen idős asszony nem tudott védekezni a hamar lángralobbanó tüz ellen s csupán kiabálással igyekezett a szerencsétlenségre felhivni a figyelmet. Beszaladó családja aztán nagynehezen el tudta oltani égő ruháját, azonban az idős asszony ekkorra már rendkivül súlyos égési sebeket szenvedett, úgyhogy eszméletét is elvesztette.

A mentők kiszállították a bőrklinikára, ahol kezelés alá vették. Az idős asszony állapota rendkivül súlyos.

Krisztus előtt a 16. századig a régi Egyiptomban az ezüst az aranynál is értékesebb fémnek számított, hogy aranytárgyak értékét sokszor ezüstözéssel emelték.

A nagy sikerrel bemutatott
PAPP MODELLEK
továbbra is a régi áron készülnek
Telefon: 39-07. **Szent Anna-u. 12. sz.**

debreceni Csokonai színház IGAZGATÓ BELEZNAY-UNGER ISTVÁN

SZINHÁZI MÜSOR :

Péntek: **Nők harca.** Heti bérlet.

Szombat délután: **Mária főhadnagy.** Páholyos helyárak

Szombat este: **Egy bolond százat csinál.** B. bérlet.

Vasárnap: délután: **Egy bolond százat csinál.** Rendes helyárak.

Vasárnap este: **Egy bolond százat csinál.** Bérletszünet.

Hétfő: **Egy bolond százat csinál.** Bérletszünet.

Kedd: **Mondj igazat!** C. bérlet.

SZINHÁZI KISTÜKÖR

IFJ. LATABÁR ÁRPÁD és **Lantos Ica** szerepel Debrecenben az Unger-társulat utolsó öt előadásán. A „Patyolatkisasszony" c. operettben lépnek fel a fővárosi vendégek.

AZ OPERETTEGYÜTTES mely már június 10-én elutazik Debrecenből, a TOKAJI ASZU-ban vesz búcsút. Az utolsó öt napon Debrecenben marad még vitéz Molnár, Kormos, Balogh Béla, Rajz Jancsi, Süli Manyi, Moory Lucy, Hódossy Judit, Gál Manci, Bakonyi karmester, akik a fővárosi vendégszereplőkkel kiegészítve játszanak a „Patyolatkisasszony" operettben, a színház búcsúzó műsorában.

A SZINÜGYI BIZOTTSÁG hétfői ülésén foglalkozik Unger direktornak **azzal a beadványával,** mely szerint a nyár folyamán 4—5 alkalommal, szombat-vasárnaponként előadást tart, részben saját társulatának tagjaival részben vendégszereplőkkel, fővárosi művészekkel a Csokonai Színházban. **Az érdekes terv következtében a debreceni közönség a nyár folyamán sem marad színház nélkül és Unger direktor értesülésünk szerint Szilassy László, Szeleczky Zita, Dajka Margit, Nagy István, Muráti Lili stb. vendégjátékát tervezi ezeken az előadásokon.**

HUSZONHAT UJ TAGOT szerződtetett le eddig Unger direktor, a Csokonai Színház jövő évi társulatához, mely ismét a vidék legjobb együttese lesz. Az utóbbi években kifejlődött színészutánpótlás legjobbjait, nagyszerű fiatal tehetségeket hozott a Csokonai Színházhoz Unger direktor, Bakonyi karmester helyére, aki Szabadkára szerződött Kompóttal és Rajz Jancsival együtt, — most folytat tárgyalásokat egyik ismert kiváló zeneszerző-karmesterrel.

UNGER ISTVÁN direktor ma reggel Egerbe utazott, ahol a város vezetőségével folytat tárgyalásokat a június 10-én kezdődő idény és az egri szabadtéri játékok ügyében.

ÉRDEKES SZINÉSZHÁZASSÁG lesz a napokban. A debreceni anyakönyvi hivatalban dr Deák Sándor anyakönyvvezető-helyettesnél megjelent Rajz Jancsi és Süli Manyi, a Csokonai Színház két népszerű művésztagja és bejelentették házassági szándékukat. Még néhány irat beszerzése van hátra és Debrecenben az idény folyamán Zách János—Almássy Judit, Bakos István—Nagy Csilla után a harmadik művészpár köt házasságot.

ZÁCH JÁNOST, a Vigszinház akarja leszerződtetni rendezőnek. Hegedüs Tibor s Horváth Árpád mellé. „A mondj igazat" c. remek humorú Vaszary-vígjáték előadásán, mint színészt is megtekinti Harsányi Zsolt, a Vigszinház direktora, akivel vasárnap Budapesten szerződtetési tárgyalásokat folytat Zách. A Csokonai Színház prózai művésze most nagy dilemában van, zsebében Unger direktor szerződtetési ajánlata, a budapestit jóval felülmúló gázsival, másfelől Budapest a nagy kiugrási és filmszerződési lehetőségekkel.

ZÁCH JÁNOSRÓL szólva egy kedves és örvendetes családi hírről is meg kell emlékeznünk, — Záchné, Almássy Judist új minden eddiginél szebb szerepre készül: az anya szerepére. A Zách-művészpár nagy örömmel várja a színészutánpótlás legújabb tagjának érkezését.

A CSOKONAI SZINHÁZ idei tagjai közül végleges Márky Géza, Hódossy Judit, Hortobágyi Artur maradása. Fenyvessy Éva, ha nem megy férjhez szintén marad. Selmeczy Mihály és Perényi Sári a kassai színházhoz, Kormos Ferenc és Gál Manci a szatmárihoz, Erdész Irén a szegedihez szerződött le.

*

— **Vasárnap lesz a Német Tudományos Intézet filmbemutatója a Hungária filmszinházban,** melyen kultúrfilmek és híradók kerülnek bemutatásra. A filmelőadással az intézet vezetősége hallgatóit akarja megajándékozni. De a hallgatókon kivül a nagy közönség is résztvehet a filmbemutatón. Jegyek kedvezményes áron a Mélius könyvkereskedésben.

A sepsiszentgyörgyi Székely-Mikó Kollégium debreceni tanulmányútja és hangversenye

Kedves és felbecsülehetetlen értékü találkozója van a református Kollégium és a sepsiszentgyörgyi református Székely Mikó Kollégium növendékeinek Debrecenben. A sepsiszentgyörgyiek a hét elején vendégül látták a debreceni tanítóképzőintézet énekkarát a Székelyföldön, s azokkal útrakelve elhozták a debrecenieknek a végek tisztazamatú és öserejü szinmagyar üzenetét.

Tegnap délután negyedhárom órakor volt a Székely Mikó Kollégium tanáralnak és tanítványainak ünnepies fogadtatása, a Kollégium udvarán, a hősi halált halt diákok emléktáblája előtt. Ez alkalomból ott volt a Kollégium tanáritestülete és tanulóifjúsága, a testvéri szeretet jegyében lezajlott fogadtatáson. — A sepsiszentgyörgyieket **Török Tibor** tan. képző int. igazgató üdvözölte keresetlen, kedves szavakkal, rámutatván arra az el nem feledhetöő, ünneplésszámba menő és magyaros vendégszeretettől áthatott fogadtatásra, amelyben Sepsiszentgyörgyön fogadták a debrecenieket. Szeretném — úgymond — ha a kedves székely testvérek megéreznék Debrecenben azt a nagy-nagy szeretetet és igaz megbecsülést, amivel vendégeinkkel szemben viseltetünk.

A Székely-Mikó Kollégium tanárai és tanulói nevében **Demeter Géza,** a sepsiszentgyörgyi Kollégium igazgatója válaszolt, megköszönvén a szivélyes és szeretettől áthatott fogadtatást. — Mi — mondotta — örömmel jöttünk Debrecenbe, a kálvinista Rómába s ez a nagyszerü Kollégium, amely négy évszázadra tekint vissza, imponáló méreteivel az első pillanattól megfogott bennünket.

Majd ismertette a Székely-Mikó Kollégium csaknem egy évszázados fennállásának történetét, a megszállás idejének heroikus küzdelmeit, majd így fejezte be: Most pedig énekeljük el azt az éneket, amelynek buzdító erejéhez annyiszor menekültünk a megpróbáltatások éveiben. És fel csendült a gyönyörü zsoltár **„Tebenned biztunk eleitől fogva..."** Szárnyalt az ének tanárok, tanulók ajkáról s egybekapcsolódott a székely és hajdú ivadék szivben és lélekben.

Délután hat órai kezdettel az Arany Bika szálló dísztermében hatalmas érdeklödés mellett és legszebb siker jegyében tartotta meg a vendégintézet énekkara hangversenyét. Hogy a testvéri egymásratalálás tökéletes legyen, a hangversenyen közreműködött a Kollégiumi tanítóképző és polgári iskola énekkara, valamint a Dóczi tanitónőképző intézet ének kara is.

A hangverseny megnyitó beszédét dr **Makkai Sándor** egyet. tanár tartotta.

Körülbelül 40 esztendeje hallottam — mondotta Makkai professzor — a sepsiszentgyörgyiek énekkarát először s általános meglepetést keltett, hogy az addig kevéssé ismert együttes győztese lett a versenynek. Később magam is Sepsiszentgyörgyre kerültem diáknak s mondhatom jól össze kellett magamat szedni, hogy le ne fözzenek. Megszerettem a puritán szellemü intézetet és ott is érettségiztem. Beszéde további részében ismertette azokat az elveket, amelyek alapján e jó nevü intézetben a nevelés folyik. Ma is áldom azoknak az emlékét — mondotta, akik engem neveltek s kérem az Istent, hogy tartsa meg nemzeti életünknek a magyar végvárnak ezt az iskoláját.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után Török Tibor tanítóképzőintézeti igazgató köszönte meg a sepsiszentgyörgyiek fehér zászló. adományát, melyet a tanítóképzőintézet Csokonai Énekkarának adtak a Székelyföldön tartott hangversenyük alkalmával. A régi rómaiak — mondotta, — ha nagyon kedves vendég távozott házuktól s akit visszavártak, egy tányérral ajándékozták meg, amelynek felét letörték s ezzel szimbolizálták a visszavárást. Mi debreceniek kedves vendégeinknek egy debreceni mézeskalács-szivet ajándékozunk, de nem törjük ketté éspedig azért nem hogy a mi kedves vendégeinknek azt a visszavárást juttassa eszükbe, amit mi a jövőben teljes szivünkkel kivánunk. Fogadják vendégeink ennek az estnek emlékére a Kollégiumban készített s ennek a hangversenynek emlékére készített emléklapot, amely a sepsiszentgyörgyi és debreceni Kollégiumok testvéri összetalálkozását örökíti meg.

A diákság részéről két diáklány üdvözölte a messzeföldről Debrecenbe jött vendégeket, — majd az elhangzottakra **Demeter Géza** igazgató válaszolt, megköszönvén a szivélyes fogadtatást. Elhoztuk — mondotta — szerető magyar szivünket s azt kérjük, fogadjátok olyan magyar szeretettel, amilyennel hoztuk.

Ezután került sor a szebbnélszebb népi kórusmüvek bemutatására. A sepsiszentgyörgyiek énekkaráról a legteljesebb elismerés hangján emlékezhetünk meg. Tiszta intonálás, gazdag és színes kifejező készség, kifogástalan telt hangzás főerősségei ennek a nagyszerü készültségü kórusnak. **Bágya Antal** karnagy remek munkát végzett ezzel az értékes énekkarral s igazi rátermettséggel vitte sikerre a bemutatott számokat.

A debreceni ref. tanítóképzőintézet nemes kultúráltságú ének kara **Csenky Imre** karnagygyal, a már ismert és mondhatnánk „hagyományos" sikerrel oldotta meg bemutatásait.

Tüz, erő, lendület és művészi invenció csillog a bemutatott számaikban. A Kollégium polgári fiúiskola 100 tagú gyermekkara brilliáns és tisztán csengő kórusa most is, mint már sokszor, valósággal frappírozta a közönséget. **Csösz László** karnagy pedáns, tökéletes munkaja hiánytalanul érvényesült a kórus nem mindennapi előadásában. A Dóczi tanító képző intézet énekkara sok-sok finom színre épitett előadásmodora nagyon rokonszenves és igaz értéket képvisel. **Zétényiné, Ritoók Magda** alapos rátermettségről és vezetőkészségről tett tanúbizonyságot.

Értékes előadásban állitotta elénk **Kányidi Dénes** VIII. o. t. Budai Ilona Népballada c. költeményét. Nagy tetszéssel találkozott a tanítóképzőintézet furulya együttesének a sikeres bemutatkozása is. A hangverseny lelkes hangulatára jellemző, hogy a bemutatott számok csaknem mindenikét még kellett az együtteseknek ismételni, amire egyébként kifogástalan készültségükkel teljes mértékben rá is szolgáltak.

III. magyar-est a Zenedében

A városi zeneiskola nyilvános hangversenyei keretében csütörtökön este tartotta III. magyar estjét. Az est műsorában Bartók-, Hubai-, Liszt- és Dohnányi-műveken kívül Zempléni Kornél, Noseda- és Rajter-számok is bemutatásra kerültek.

A tehetséges növendékek jó felkészültségről és komoly haladásról tettek tanulságot, ami egyuttal tanáraik munkáját is dicséri. *Sólyom* Frigyes, *Básthy* Károly, *Vizely* Katalin, *Végh* Éva, *Borbély* Edit, *Szabó* József és *Szilágyi* Ella, d e különösen *Papp* Judit, a nagyon tehetséges *Vásáry* Tamás és *Tóth* Adél komoly sikert arattak.

A közönség nagy tetszéssel hallgatta végig a szép zeneszámokat és valóban értékes zenei élményben részesült.

A gyógyulást kereső (nyaraló) közönség élelmiszerellátásának szabályozása

A m. kir. közellátásügyi miniszter úrnak 102.400—1943. K. M. szám alatt kelt és az 1943. június hó elsején életbelépő rendelete szerint az, aki állandó lakóhelyéről gyógyulás, üdülés, nyaralás céljából három napot meghaladó időtartamra eltávozik, üdülése helyén a jegy ellenében kiszolgáltatásra kerülő élelmiszereket csak az üdülő személyek részére rendszeresített közellátási igazolvány alapján szerezheti be.

A közellátási igazolványt az érdekelt személy állandó lakóhelyére illetékes hatóság, Debrecenben a lakás szerint illetékes körzeti iroda az üdülésre a városból eltávozó személy összes fogyasztási jegyeinek bemutatása ellenében adja ki.

A közellátási igazolványon az érdekelt személy megérkezésének és eltávozásának napját az üdülés helyére illetékes községi elöljáróság (polgármester) tünteti fel és a megérkezés feltüntetésével egyidejüleg az állandó lakóhely hatósága által kiadott élelmiszerjegyeknek fejrovatát, valamint az üdülés tartama alatt esedékes szelvényeit felülbélyegzi. A felülbélyegzett jegyekre az élelmiszerek az üdülés helyén fennálló szabályokkal megállapított mennyiségben szolgáltathatók ki.

Az üdülő személy az üdülő helyre illetékes községi elöljáróságtól (polgármestertől) közellátási igazolványa alapján az üdülés tartama szerint esedékes élelmiszerjegyek kiadását kérheti az olyan élelmiszerekre, amelyek állandó lakóhelyén jegy nélkül, az üdülő helyen azonban csak jegy ellenében szerezhetők be.

Amennyiben az üdülésre távozó debreceni lakos cukorjegyének az üdülés tartama alatt esedékes szelvényeit állandó lakóhelyén, vagyis Debrecenben kívánja beváltani, részére a cukor kizárólag csak a Hangya Szövetkezet Ferenc József út 40. sz. alatti üzletében a fent említett közellátási igazolvány felmutatása mellett s az abban megjelölt időtartamra — legfeljebb azonban hat hétre — egyszerre is kiszolgáltatható, ilyen esetben a cukorszállításánál a közellátási igazolvány szolgál szállítási igazolványul.

Az 1943. június 1-től ezen rendelet hatályának tartama alatt a bárhol kiadott kenyérváltójegyre az ország egész területén lehet sütőüzemekben és kenyérárusitására üzletkörüknél fogva jogosult egyéb üzletekben kenyeret vásárolni. Ez a szabály a budapesti sütőüzemek és kenyérárusitására üzletkörüknél fogva jogosult egyéb üzletek által árusitott kenyérre nem vonatkozik.

A rendelet megszegése kihágást képez és a 3500—1942. M. E. számú rendelet szerint büntetendő. *Polgármester.*

„Hargitától a Hortobágyig"

Holnap este pontosan 7 órakor kezdődik a Debreceni Egyetemi Ifjúság (DEI) irodalmi és zenei estje az Arany Bika dísztermében. Mint már közöltük, az estnek az ad különleges jelentőséget, hogy a műsoron erdélyi és debreceni írók és művészek találkoznak, újabb bizonyítékát adva azoknak a szoros szellemi kapcsolatoknak, amelyek Erdélyt a maradandóság városával összekötik.

Batta **János,** a DEI elnöke megnyitója után *Csenki* Imre vezénylésével a ref. tanitóképző énekkara énekel, majd *Juhász* Géza verseiből olvas fel. *Török* Erzsébet Bartók- és Kodály-dalokat ad elő. *Versényi* Ida, a Kolozsvári Nemzeti Színház tagja erdélyi költők híres verseit szavalja. *Makkai* Sándor „Fiú születik" c. novelláját olvassa fel. A műsor második felét a Kántus énekszámai vezetik be. Ezután kerül sorra *Tamási* Áron. Új novelláját hozza Debrecennek. A cime: „Dömsödi vitéz".

Jegyek korlátolt számban még kaphatók d. e. 12—1-ig az Arany Bika hallban. Az est jövedelmét az egyetemi ifjúság a Bajtársi Szolgálat javára ajánlotta fel. A magyar rádió Budapest II. hullámhosszán közvetíti az ünnepi estet.

Nemes elhatározás

Ingyen oktatást kapnak a szünidő alatt a hadiárvák

Kaptuk a következő levelet, melynek minden sora magáért beszél és nemes szándékot tartalmaz :

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur! Méltóztassék megengedni, hogy a hősök napja előtt egy igen fontos újabb elhatározásomról értesitsem becses lapja útján az érdekelteket. A hősök napján nem a természet virágaival, hanem a hazaszeretet, hit és hálahervadhatatlan virágaival óhajtok dicső halált halt hőseink emlékének áldozni, egyúttal szolgálatomat felajánlani azok árváinak, valamint a rokkant és fronton küzdő honvédeink gyermekeinek.

Náiam ugyanis a „Debreczen" közleményei alapján oly sok hadiárva jelentkezett, hogy azok közül az idő rövidsége miatt csak háromnak az oktatását vállaltam el, így is azoknak tanitása napi 5 órát vett igénybe. Minthogy ezek rövid időn belül levizsgáznak, így tanítványok nélkül maradok. A korai vizsgák miatt sokan lehetnek olyanok, kik magán-, vagy rendes vizsgát nem tehettek, sőt egyesek javítóvizsgára lettek utasítva ; **hajlandó vagyok újabban jelentkező hadiárvákat, a világháborúban megrokkant, valamint a fronton küzdő honvédeink gyermekeit a szünidő alatt, sőt azontúl is ingyen tani tani.**

Engem ezen szándékom közlésére hazafias szent kötelességtestvéri együttérzés, egymáson segiteni akarás magasztos gondolata indított. Egyúttal le akarom róni hálámat a debreceni ref. Kollégium iránt, melyhez én a szülői föld édességével ma is ragaszkodom. Az Alma Mater ugyanis engem 12 éven keresztül állandóan ösztöndíjban, tandíjmentességben és 18 ünnepen keresztül legatio-kedvezményben részesített, megboldogult tanáraim ajánlata folytán pedig számos esetben nevelői álláshoz juttatott.

Horváth József
ny. pénzügyi s. titkár.
Széchenyi-u. 35.

— **Megszünik a cukorkagyártás Finnországban,** tekintettel a fokozódó cukorhiányra. (MTI.)

Csokonai Színház

Pénteken C) bérletben

Nők harca

Szellemes, mulatságos zenés játék !

Élet a romok felett

Dolgom akadt a nagyszőllősi telekkönyvi hivatalban. Ide gyalogosan tettem meg az utat szülőfalumból. Csak kilenc kilométernyire van egymástól a kiindulási és érkezési pont. Mi ez sivító északi szélben? Csekélység! A szép, a természet szemlélete, ez feledtet szelet, fáradságot, poros sétautat.

A máramarosi medencéből, Huszt alatt, az Alföld északi peremére kilépő Tisza, a Feketehegybe útközik; délnyugatnak veszi útját. A Tisza vize talán az egyetlen nagy fahíd (modelije a millenáris esztendő országos tárlatán látható volt) alatt érkezik sebes vágtatva a sík földre. Tizenegy percig tart a fahidon az átjutás gyalogosan. Viziút, vasút, országút szoros közelségben a Feketehegy talpánál.

A hegyóriás, millió évek előtt vulkánikus lehetett, mert a belole kitermelt kövek arra engednek következtetést. Keleti oldalán kőbánya; déli, nyugati oldalán szőlő- és gyümölcsfatáblák, az emberi szorgalom gazdasági szervei. Északi hegyhát vonalán jó országút vezet át Veresmart érintésével Husztra, I. Károly királytól, 1329. IV. koronavarosi jelleget nyert magyar településü faluba.

A Kárpátok hegyláncából előretolt „Feketehegy" déli és nyugati oldalán kulturélet van. Március 18-án az egyik szőlőtáblán leányok vidám dalolásától visszhangzott a hegyoldal. Csodálatos munkabírás és értelem kell a szőlő műveléséhez. Mintha itt a hegyoldalban előbbre lett volna a természet rügyet fakasztó melege. Az alföldi Debrecenben még nem is gondoltak szőlőnyitásra. A szőlősi hegyóriás alacsonyabb oldalán már javában folyt a nyitás, metszés, gyökeresített vesszőültetés. Szóbaállottam egyik vincellérrel, illetve munkavezetővel. Kérdésemre megemlítette, hogy ők erős tőke termelésére törekszenek, mert ettől a gömbölyű fejtől várnak erős jegenye vesszőket. Tehát szárra nevelésre, mely a lugas képét adná, nem helyeznek súlyt. Elbeszélte a lépcsőzetek felépítését. A hegy talajából fejtik ki a lapos köveket. Falat raknak belőle. A falak fölött képződik ki a vízszintes rész, amelybe elültetik azután a többnyire gyökeresített vesszőket. Tehát lépcsőzet alakul ki a meredek sziklás hegy oldalán.

Zivataros időjárás idején ezek a lépcsőzetek bizony sokat szenvednek. Kijavításuk újabb megfeszített munkaerőt vesz igénybe.

A Feketehegy nyugati oldalán, havaomladék tetején vár állott. Köves út vezet a sziklás rétegre épített várba. Ma már csak a puszta falak feketéllenek. A vár udvara, egész környéki térsége az emberi szorgalom alkotásaitól beszédes. Koronás fák, szőlőültetvények minden helyen. Kis templom is van a várudvar egyik szögében. De csak nagy ritkán tartanak benne istentiszteletet, mivel közelében családi házak nincsenek. A templom elől, a hegy talpánál elterülő *Szőlős* városra, szép a kilátás. *A legenda azt tartja, hogy Tomori Pál innen ment a mohácsi csatamezőre hősi halált halni.*

Az égre néző fekete falak csodás mult élőtanui. Valamikor az országkormányzásra behatással bíró tanácsüléseket tartottak itt. A Feketehegy keleti oldalára néző Királyháza várában Árpádházi királyaink tartózkodtak, innen a Tisza völgyét követve jártak vadászni a máramarosi őserdőségekbe. Megváltozott életmód a tájon. Új munkaszerszámokkal dolgozó emberek állottak ki az élettérre és veszik fel a harcot a természet kedvező és kedvezőtlen harci elemeivel szemben.

Dolgomat végezve a vármegyeházán, a nagy mártirhalált szenvedett *Perényi* szobra előtt tisztelegtem; a huszonkét esztendős idegen uralom nem sértette meg a nemes alak ércmását. Visszajöttemkor kis fiúval találkozom a hídfő előtt, amint zsebre tett kézzel bámulta a Feketehegyet. Várt valakire a kis Andráskó János. Pedig csipkedő szél süvített az Avas-Gutin hegylánc völgyszakadékából. De tűrt, várt, szemlélt, nézte az országút porát fölverő szekér- s autóközlekedést is.

Tanulságul még idejegyzem. A szorgalmas, értelmes ember keze nyomán új életerőforrás fakadt fel az óriási sziklashegy oldalán és az omladékos várfalak tövében. Honvédelmi cselekvés minden egyes munkás részéről, aki e tájszépségi és szeliditési műveletben résztvesz.

A leckét igy tanultam meg 1943 március 18-án az Alföld északi peremén a Feketehegy talpánál tett turistai sétámban.

Bökényi Dániel.

A Péterfia-utcai egyházrész Női Körének szeretetvendégsége

Az egyén és közösség viszonyáról beszélt dr Török István egyetemi tanár

Mezei viragcsokrokkal diszitett asztalok várták azt a nagyszámu közönséget, mely tegnap délután a Péterfia-utcai egyházrész Női Körének szeretetvendégségen a Baltazár-teremben megjelent.

A „Jövel Szentlélek Úr Isten" kezdetű ének után *dr. Farkas Pál* lelkipásztor mondott szivből fakadó imát, majd meleg szavakkal köszöntötte a vendégeket, köszönetet mondott a háziasszonyoknak.

Ezután *dr. Török István* egyetemi tanár tartotta meg igen időszerű kérdéseket fejtegető, nagyszerű előadását *„Egyén és közösség"* cimen.

Szólott arról, hogy míg régebben az egyént tartották fontosabbnak, a nagy megrázkódtatások arra késztették a gondolkozókat, hogy most a közösséget állitsák a középpontba. Mint uj felfedezést vették számon azokat a kincseket, melyeket a közösség az egyénnek ad. A közösség nemcsak egyéniségünk korlátozóját, fegyelmezőjét jelenti, hanem hordoz is bennünket s kifejleszt az egyénben olyan tulajdonságokat, melyek különben nem jutnának a felszinre. A baj csak az, hogy a kollektivizmust tulságosan nagyra becsüljük és elfeledjük, hogy az egyén és a közösség szervesen összefügg egymással.

— Az egymáshoz kapcsolódás ellenére az egyén és a közösség élete örökös surlódás — mondta. — A közösség igyekszik letapodni az egyént, az egyén pedig védi a jogait. *Az egyén és közösség egymáshoz való viszonya az egész társadalom alapproblémája. S amig ez a probléma megoldatlan marad, addig nem lehet eredményes megoldást hozni más kérdésekben sem.*

Dr. *Török* István érdekesen mutatott rá arra, hogy a törvények, szabályok kijátszásával lépten-nyomon találkozunk. E törvényeket abban a reményben hozzák, hogy javitsák a helyzetet s mégis igen sokszor éppen az ellenkezője sikerül. (Itt utalt a feketepiacra.) A sikertelenségeknek az oka a jól felfogott egyéni érdek, az önzés előtérbe állitása.

Mi lenne a helyes megoldás? Református egyházunk azt feleli erre a kérdésre, hogy *a jól felfogott önérdek azért nem hozhat megoldást, mert mindannyiunkban bennünk van az ősi romlás.* Mi hajlandók vagyunk elhinni, hogy amilyen rossz volt az individualizmus, éppen olyan jó lesz a kollektivizmus. *Pedig a kollektivizmusban annyi rossz lesz és marad, amennyi rossz van a kollektivizmust alkotó egyénekben.*

— *Az egyén és a közösség viszonyának egyetlen megoldása — s jó lenne, ha a politikai megoldásoknál is ezt az utat követnénk — a szeretet útján való elindulás. Magyar református egyházunknak éppen az a feladata, hogy a kollektivizmusból a szeretet által olyan hatalmat teremtsen, amely sokkal több, mint kollektivizmus: a szó igazi, keresztyén értelmében vett: közösség.*

A nagy tetszéssel, tapssal fogadott tartalmas előadást *dr. Farkas Pál* lelkipásztor köszönte meg.

Ezután felszolgálták a finom fagylaltot s a vendégek kellemes hangulatban sokáig elbeszélgettek.

Háziasszonyok voltak: *vitéz Szentgyörgyi Lajosné, Vályi Nagy Frigyesné, özv. Dömsödy Ferencné, Szentpétery Ferencné, Musza Ferencné* és *Zsadon Antalné.*

A bensőséges szeretetvendégséget *dr. Varga Zsigmondné* rendezte. A tiszta bevétel jótékony célra fordítják.

Két halálos ítélet Szegeden

A szegedi statáriális biróság halálra ítélte Ádámcsák György 38 éves battonyai napszámost, aki elsötétítés ideje alatt két betörést követett el, valamint Krizsa Ernő 32 éves hódmezővásárhelyi kubikost, aki a szabadkai országúton meggyilkolta és kirabolta Grancsa Mátyás házalót. Mindketten kegyelmet kértek.

Üzenetek a frontról

Dr Kőrössy Zoltán főhadnagy a K/690 tábori postaszámról üzeni Hajdúszoboszlóra rokonainak és ismerőseinek: egészséges, jól érzi magát. Külön üzeni Elek Juditnak, sokat gondol rá. Mindenkit csókol, üdvözöl.

Fejes Lajos honvéd az F/657 tábori postaszámról üzeni Hajdúnánásra édesanyjának, testvéreinek és Debreczeni Zsuzsikának: új címe van, F/657 tábori posta. Kéri őket, erre a címre irjanak. Egészséges, nincs semmi baja, kéri, ne aggódjanak érte. Sok csókot küld.

K. Sigér Imre, Téglás: Ne aggódjanak, jól vagyok, egészséges vagyok, sokszor csókolom szüleimet, testvéreimet, az ismerősöket és a leányokat üdvözlöm. Sigér Gyula honvéd, tábori szám: Z/443.

Nővérek

Irta: IGNÁCZ RÓZSA.

Ülnek a konyhában. Illetve csak a kicsi ül keresztbepockolt lábakkal, igen magabiztosan. Ilus, az öregebb, úgy negyven év felé jár, — szaporán törli az edényeket. A kicsi rá se hederit a házimunkára. Alig mult 18 éves, tegnap jött fel faluról. Más céljai vannak, mint a legidősebb nénjének.

— *Kalauznak akarsz? — kérdi Ilus haragosan rezzen feszes, fonott kontya.*

— *Annak.*

— *Nem fogja birni a boká. Te. Örökké állni.*

— *Te se ülsz! — csattan a kalauznőjelölt.*

— *Leülhetek. Ha elfaradok, leülhetek.*

— *Amig nem csenget az asszonyod. Egész nap csengetnek neked. Dirigálnak.*

— *Az jobb, hogy te fogsz másoknak csengetni a villamoson?*

— *Jobb hát! Magam ura lesz.ek.*

— *Mit kapsz? — kérdi Ilus.*

— *Felmegy 230 pengőre.*

— *Meddig? — zsörtöl Ilus, — meddig, te szerencsétlen? Örökke nem lehetsz kalauz.*

A kicsi vonja a vállát. Nem gondol ő hónapokkal előre.

— *Aztán hol lesz a lakásod? — dohog Ilus.*

— *Hol? Bérelünk ágyat Dudás Rozival.*

— *Ágyat? — kiált Ilus elsápadva s nagy csörömpöléssel lejti a fedőt. Alig tud szóhoz jutni.*

— *Ágyat? Te? Hát mi vagy te?*

— *Mi vónék? — nyelvel a kicsi. — Semmi rossz, biztositalak.*

— *Apánk mit szólt? — kérdi Ilus villogó szemmel. — Tudja?*

— *Tudja.*

— *S mit mond?*

— *Mit? Azt, amit neked, mikor először Pestre jöttél.*

— *Honnan tudod, hogy nekem mit szólt? Hiszen még alig éltél?*

— *Tudom, — pattog a kicsi. — Anyánk mondja, hogy téged is csak úgy szidott, mint engem. Apánk? Mit érti ő a mai világot! Hiába prüszkölsz nekem, téged is csak tekergőnek tart, amiért otthagytad őket és Pestenélsz.*

— *Engem? — hápog Ilus elfehéredve. — Engem?*

— *Téged hát.*

— *Én födet vettem nekik a keresetemből! — kiáltja Ilus.*

A kicsi kacag:

— *Én bizony nem veszek.*

— *Nem?*

— *Nem!*

— *Tán mind magadra költöd! 230 pengőt! Vagy mit mondtál?*

— *Annyit. Kapok ruhát is sapkát, meg bőrtalpú utalványt Ilus rázza a kontyát. Csupa felháborodás.*

— *Tudsz te számolni, te? Mi lesz, ha rosszul adsz vissza?*

— *Jól fogok visszaadni! — beszél a kicsi. — Miért nyaggatsz engem? Azt hiszed, csak az a jó amit te csinálsz? Hogy reggeltől estig dolgozzál, aztán egy mozira sincs időd! Számolni? Miért ne tudnék? Egyesem volt számtanból! Ott, a villamosnál mindennek stimmelni kell. A Dudás Rozi mondja. Leszámol, oszt ha minden stimmel, mehet, ahova akar. Senki se foghatja rá, hogy kosárpénzt csinál. Senki se szól rá, hogy meddig lehet kimenője Meg van a rendes beosztás, azon kivül szabad az ember.*

— *230? — kérdi Ilus és meg áll a kezében a törlőruha.*

— *Bizony! Felmegy annyira. Neked meg csak havi 80. Osztmahónap 40 éves vagy.*

— *Én, az más, — feleli Ilus sértődötten. — Nekem teljes ellátásom van, spórolhattam. Kelengyém van, házhelyet vettem, födet az öregeknek.*

— *Mi végre? — harcol a kicsi. — Te se mégy má haza kapálni. Te is csak itt szeretsz. És te sose szórakoztál. Táncolni se jársz, oszt vénlány vagy.*

— *Te tán férjhez mégy a villamoson? — kiált Ilus s gunyosan nevet.*

— *Hamarább, mint te, itt a konyhában! — kacag a jövendő kalauznő. — S ha nem! Jól élek addig is.*

— *Meddig? Meddig te? — pörölődik a konzervativ Ilus. A kicsi csak vonogatja a vállát:*

— *Mehetek később gyárba is. Ott is van mindennap szabad idő. Te ezt nem érted, — mondja fitymálva s feláll.*

Csak a válláig ér Ilusnak, a régi vágású, kontyos házicselédnek. Az ő haja le van nyirva Tartós hullámmal megfodrosit va. Szandált visel. Édes testvérek, — húsz év különbséggel s úgy néznek egymásra harciasan és ellenségesen, mintha két igen különböző társadalmi rétegnek lennének a tagjai.

A kisvasútak vezetői ma országos értekezletet tartanak Debrecenben

Érdekes értekezlet lesz ma délután Debrecenben a Déri-múzeumban. A keskenyvágányú közforgalmú és korlátolt közforgalmú hazai vasutak vezetői tartanak nagyszabású értekezletet, mely ma délután 5 órakor kezdődik és vetitettképekkel kisérik. **Zerkovitz** Rudolf okleveles gépészmérnök, vasútigazgató nyitja meg az összejövetelt, utána **Szabó** Dezső okleveles gépészmérnök, főmérnök, műegyetemi tanársegéd tart előadást a keskenyvágányú vasút jelentőségéről. **Iby** Gábor okleveles erdőmérnök, a Taracvölgyi Erdei Vasút üzemvezetője „Korszerű anyaggazdálkodás a vasútüzemekben" cimen értekezik. Debreceni előadója is lesz a magas színvonalú értekezletnek: **Csobai** László okleveles gépészmérnök, a Debrecen Városi Gazdasági Vasút igazgatója a debrecen városi gazdasági vasutat ismerteti és a kisvasutak értekezletének jelentőségét méltatja.

Az értekezlet iránt szakkörökben nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Szerelmi bánata miatt felakasztotta magát egy fiatalember

Major Bálint 27 éves fiatalember, Kádár-dülő 64. szám alatti lakos lakásán az ablak keresztfájára nadrágszíjával felakasztotta magát. Holtan találtak rá.

Az öngyilkosságról jelentést tettek a csendőrségnek és a megindult nyomozás során az a feltevés merült fel, hogy a fiatalember szerelmi bánat miatt vetett véget életének. Miután kétségtelenül beigazolódott, hogy bűncselekmény nem történt, Major Bálint önkezével vetett véget életének, a csendőrség az ügyben beszüntette a nyomozást.

Május 29-én szombat este nyílik meg v. Nánássy Lajos hajdúszoboszlói Gambrinus szállója és étterme

DEBRECZEN 3. OLDAL 1943 V. 28.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass !

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata május 22-én reggel 8 órától május 29-én reggel 8 óráig: „Nap" Piac u. 1. telefon: 27-73. „Arany Egyszarvu" Kossuth u. 8. telefon: 24-96. — „II. Rákóczi" Miklós u 55. tel.: 23-43. „Sztankay" Szent Anna u. 64.. telefon: 25-58.

Felhívás!

Felkérem a város közönségét, hogy a „Hősök emlékünnepe" alkalmával f. évi május hó 30. napján vasárnap, házaikat nemzetiszínű zászlóval lobogózzák fel. — Polgármester.

— Hősök vasárnapján a református hivatalos istentisztelet a Nagytemplomban tartatik meg, reggel nyolc órai kezdettel. Előző híradás fél kilencre téves volt. Nyolc órakor rövid harangozás lesz. A hatóságok, testületek, katonai és polgári képviseletek ezúton tisztelettel meghívatnak. Az istentiszteleten résztvesznek a helyőrség összes református tagjai. Az úrasztalával szemben levő, ú. n. bírák padcsoportja a hatóságok képviselői számára fenntartatik, s e padcsoport mellett városi hajduk állanak őrt. Az istentiszteletet dr Farkas Pál püspöki másodlelkész végzi.

— A Szent Anna-utcai főtemplomban a „Hősök vasárnapján" a hivatalos mise ½9 órakor lesz, melyet dr Bánáss László prépost végez s ő mond szentbeszédet. A hivek részére a szentmise ½10 órakor lesz.

— Dr Haendel Vilmos, az egyetem rektora tegnap hazaérkezett berlini útjáról és átvette hivatalát. A rektor, mint ismeretes, a berlini egyetemen tartott előadást szaktárgyából, a politikából, amelynek európai hírű művelője.

— Június 7-től kezdődően érvényes a közszolgálati alkalmazottak gyermekeinek nyári utazási kedvezménye. A m. kir. Államvasutak igazgatósága közli, hogy a közszolgálati alkalmazottak gyermekei részére a nyári évnegyedre, június 15-től szeptember 15-ig kiadott arcképes igazolványok a f. évben már június 7-től kezdődően érvényesek a kedvezmény igénybevételére.

— 46 ítélet légoltalmi kihágás miatt. A debreceni rendőrség, mint kihágási büntetőbíróság vont felelősségre a tegnapi napon 46 személyt a légoltalmi rendeletek be nem tartása miatt. Az elsötétítési rendelkezés nem megfelelő végrehajtása miatt Groszmann Izsák Erzsébet-utca 44. szám alatti lakost 50 pengő, Tóth Andrásné Cserepes-utca 3. szám alatti lakost 1 napi elzárásra, 43 feljelentett egyént pedig 50 pengőn aluli pénzbüntetésre ítélt dr Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró.

— Autóút Budapest és Trieszt között. A magyar kormány rövidesen öt új autóút építését kezdi meg, amelyek Budapestet Berlinnel, Krakkóval, Újvidékkel, Odesszával és Trieszttel köti össze. Különösen jelentős a budapest—trieszti autóút.

— Feloszlatták egy svájci pártot hazaárulás miatt. A szövetségi tanács keddi ülésén — mint jelentették — feloszlatták a Szövetségi Munkás- és Parasztpártot. A pártot 1941 nyarán Baselben alapították. A feloszlatást azért kellett kimondani, mert a pártban hazaáruló elemek fejtettek ki működést.

Sósavat öntött a kalmopirines üvegbe

Gondatlanságból okozott emberölés miatt elítélt a törvényszék két ápolónőt

A debreceni törvényszék dr Székely-tanácsa csütörtökön délelőtt tárgyalta Palatitz Mária dési lakos, gondozónő és Pelyhe Jolán kassai lakos zöldkeresztes védőnő ügyét, akiket gondatlanságból okozott emberöléssel vádolt a királyi ügyészség.

A két ápolónő 1942 februárjában a debreceni klinikán teljesített szolgálatot. A gyermekklinikára voltak beosztva. Palatitz Mária a nyomozás adatai szerint **üvegek tisztogatása és töltése közben egy kalmopirines üvegbe sósavat öntött, az üveget a rendes helyén hagyta, a „kalmopirin" felírást pedig nem húzta le. Az ápolónőt néhány pillanat múlva kihívták a szobából.**

Nemsokára Pelyhe Jolán zöld keresztes védőnő jött be, aki az egyik **beteg gyermeknek akart adni kalmopirint. Meglátta a rendes helyén álló üveget és egy kávéskanálnyit beadott belőle Orbán Gábor hathetes kisgyermeknek. A szerencsétlen gyermek szörnyű kínok között bélátfúródás következtében három óra múlva meghalt.**

Az egész szerencsétlenségre a boncolás derített fényt, mely megállapította, hogy a gyermek sósavat kapott, s ez égette ki a beleit.

A tárgyaláson a két ápolónő mindent beismert, s töredelmes vallomásuk után kíméletes ítéletet kértek.

A bíróság gondatlanságból okozott emberölés vétségében mondotta ki őket bűnösnek, s Patitz Máriát 250 pengő, Pelyhe Jolánt pedig 150 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a királyi ügyész súlyosbításért fellebbezést jelentett be.

— Meghalt Bihari Lajosné Kiss Margit. Súlyos csapás érte Bihari Lajost, a HÉV műszaki igazgatóját, felesége szül. Kiss Margit május 27-én reggel rövid szenvedés után meghalt. Az elhunyt úrasszony nemeslelkű, áldott tevékenységű életet élt. Kerülte a közszerepléseket és cselekedetei, melyekkel annyi jót tett, mindig titkon történtek. Mint a Szent Erzsébet Nőegylet választmányi tagja kiemelkedett azok között is, akik életüket a szenvedések enyhítésének szentelik. Lelke mindenkire csak szeretet sugárzott, róla igazán el lehet mondani: aki ismerte szerette. Élete az Istené és családjáé volt.

— Nem szabad brit és amerikai hadifoglyokkal barátkozni. Pessaro olasz város prefektusa elrendelte a város két polgárának letartóztatását, mert azok barátságos kapcsolatokat tartottak fenn angolszász hadifoglyokkal.

— Kiütéses tífusz Ankarában. A veszedelmes járvány még nem lépett ugyan fel túlságosan veszedelmesen, a közegészségügyi miniszter mégis fontos védelmi rendelkezéseket léptetett életbe. A rendőrség több személyt vitt forró fürdőbe, főként a karavánszerályokból.

— Szeretetcsomagot osztottak szét a római magyar ösztöndíjasok az olasz sebesültek közt. A szeretetcsomagok nagymenyiségű cigarettát, jófajta tokaji borokat és ízletes süteményeket tartalmaztak.

— Lopás az ablakon keresztül. A hajdúböszörményi csendőrséghez tett jelentést Kálló Károlyné hajdúböszörményi lakos ismeretlen tettes ellen, aki lakásába az ablakon keresztül behatolva ellopott 100 pengő készpénzt és 400 pengő értékű ruhaneműt. A csendőrség jelentést tett az ügyről a debreceni ügyészségnek és megindította a tettes kézrekerítésére a nyomozást.

*** A LEGSZEBB debreceni és hortobágyi felvételeket gyüjtik össze a „Debreceni Képeskönyv" fotokiállításon. Adja be még ma képeit a Déri-múzeumba.**

*** Szülők figyelmébe.** Nyári szünet alatt helyesírási tanfolyamot tart a Simai Magdolna és Sipkovics Béláné Slezák Mária gyorsíró-, gépíró- és szépíróiskolája. Piac-utca 73. Telefon 22-53.

*** Új tanfolyam** kezdődik június elején a Simai Magdolna és Sipkovics Béláné Slezák Mária gyorsíró-, gépíró- és szépíró iskolájában. Piac-utca 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. — Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548/1942—43.

— Míg fagylaltozott, ellopták csomagját 130 pengő értékű ruhaneművel. Grosz Mihályné Horthy Miklós-út 20. szám alatti lakos a nagyállomás közelében fagylaltot vett és míg azt elfogyasztotta, csomagját, melyben 130 pengő értékű ruhanemű volt, a fagylaltos kézikocsira helyezte. Mialatt fagylaltozott, ismeretlen tettes ellopta a csomagot.

— Még a mosófazekat is lopják. Szabó Károlyné, asztalosegéd neje, Pozsonyi-út 24. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki lakásának udvarára besurranva a mosókonyhából egy mosófazekat ellopott. A házbeliek egy ismeretlen nőt láttak az udvarban járni, akiről pontos személyleírást adtak. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Országos tojásrazzia. — A közellátási hivatal ellenőrzési csoportja az egész ország területén megkezdte a tojás forgalmát szabályozó rendeletek ellenőrzését.

— Elsikkasztotta a rábízott pénzt. Hencsi Miklós aknaszlatinai baromfikereskedő feljelentést tett Békési Imréné derecskei lakos ellen, akire rábízott 500 pengőt, hogy azon vásároljon számára baromfit s Békésiné a pénzzel nem számolt el, természetesen a baromfit sem szállította. A csendőrség kihallgatta Békésinét, aki igen érdekes vallomást tett. Elmondotta, hogy a pénzt valóban megkapta és átvette, el is kezdte a baromfi összeszedését, azonban nem kapott elég árut, ezért az 500 pengőért egy sertést vásárolt. Itt kezdődött aztán a balszerencsesorozat. A sertés ugyanis megdöglött. Elmondotta, hogy volt neki ebben az időben még 1500 pengője, amiből fedezhette volna Hencsinek a kárát, azonban ezt az összeget elvesztette. Békésiné ellen megindult az eljárás.

Furfangos mesével kicsalta a kisfiútól a kenyeret és kenyérjegyet az ismeretlen megbízó

Szladik Oszkárné fuvaros neje, Komlóssy út 58. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen a rendőrségen. A furfangos tettes 7 éves Róbert nevű kisfiát, aki anyja megbízásából kenyeret vásárolt, mikor az üzletből hazafele ment, megszólította és egy pengőt és egy levelet adva át neki, beküldte az egyik közeli házba a levélre irt címre azzal, hogyha a levelet kikézbesíti és arra választ hoz, az egy pengőt neki adja. A kosarat, melyben a kenyér és kenyérjegyek voltak, pedig elvette a gyerektől azzal, hogy megvárja, amig visszajön és addig vigyáz rá ő.

A gyermek gyanutlanul bement a kijelölt házba, ahol azonban a levélre irt címzettet nem ismerték. Mikor visszatért, megbízójának már csak hült helyét találta. Pontos személyleirást tudott adni a ravasz trükkel dolgozó csalóról, aki 18—20 év körüli, erősen barna arcú fiatalember. Mivel hasonló módon már másokat is becsapott a ravasz csaló, a rendőrség erélyes nyomozást indított kézrekerítésére.

Mit vihet az utas engedély nélkül a vasúton?

A közönség nagyrésze tájékozatlan abban a tekintetben, hogy milyen élelmiszereket vihet engedély nélkül a vasúton. Tájékoztatásul közöljük, hogy lisztet, zsírt, tojást, libát, kacsát csak szállítási engedéllyel lehet vasúti csomagban vinni. A személyes szükségletet meghaladó, vasúton vihető élelmiszerek a következők: engedély nélkül vihetünk egész kenyeret, továbbá egy darab pulykát, két darab tyúkot, vagy négy darab csirkét.

A személyes szükségletnek megfelelő mennyiségű élelmiszer bármi lehet. A vasúti állomásokon ellenőrzik az utasok csomagját és a nem szállítható élelmiszereket elkobozzák. Ha pedig láncolás vagy üzletszerűség látszata forog fenn, a büntető eljárást megindítják.

— Tízévi kényszermunkára ítéltek egy svéd mérnököt. — Hultin svéd mérnök kémkedés miatt került a bíróság elé. Kémkedés és törvényellenes hírköltés címén ítélték el.

— Szlovákiában katonai összeírás folyik. A jelentkezési kötelezettség kiterjed minden hat és 50 év közötti férfire és minden hat és harminc év közötti nőre.

— Drágábban adta a 25 kilogrammon aluli sertést. A királyi ügyészség a hajdúhadházi csendőrség jelentése alapján megindította az eljárást Nagy Mátyás hajdúhadházi lakos ellen, aki három sertést szemre adott el 350 pengőért. Nagy Mátyás kihallgatásakor azzal védekezett, nem tudta, hogy a 25 kilón aluli sertést nem szabad szemre adni.

— A statusuo-ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje f. hó 28-tól június hó 4-ig: Pénteken este a Deák Ferenc utcában 8.10, a Kápolnási utcában (Ifjúsági) fél 10, a Deák Ferenc utcában 11, délután a Kápolnási utcában fél 6, a Deák Ferenc utcában 6, este mindkét templomban 9 óra 10 p. Köznap mindkét templomban reggel fél 7, este 8 óra 40 perckor. Vasárnap délelőtt a hősök ünnepsége a Deák Ferenc utcában 9 órakor. Jóm kippur kátán csütörtökön a Kápolnási utcában, délután 6 órakor, a Deák Ferenc-utcában délután 8 órakor. Beszéd szombaton délután 6 órakor a Deák Ferenc-utcában „Hogyan várjunk ? II. akarattal !" cimen. Rabbiság.

Petőfi tarisznyája

Álmaimban eljött
nagy Petőfi Sándor,
tarisznya a vállán,
mint országos vándor.

Sötét égő szemét
ahogy rámvetette,
fogta a tarisznyát
és mellém letette.

Majd így rám kiáltott:
— Mi akarsz te lenni,
költő-e vagy iró? —
Tarisznyát felvenni!

Kókainé Tékár Gizella

— A protestáns iskolákban is korábban zárul az idei tanév. A protestáns püspökök közlik, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletének megfelelően a protestáns iskolákban is korábban végződik az idén a tanítás. A középiskolákban, középfokú iskolákban, szakiskolákban, iskolai jellegű tanfolyamokban és népiskolákban — tekintet nélkül az iskola jellegére vagy annak fenntartójára — az utolsó tanítási nap június 2-ika s az évvégi összefoglalásokat június 4., 5., 7 és 8. napjain, szükség esetén délelőtt és délután is, a népiskolákban pedig az évzáró vizsgákat június 4., 5. és 7. napjain kell megtartani. A bizonyítvány kiosztásának napja középiskolákban, középfokú iskolákban, szakiskolákban és iskolai jellegü tanfolyamoon június 11., népiskolákban pedig június 9. napja.

— Az Iparos Dalegylet koszorút helyez a Hősök Emlékművére. A Debreceni Iparos Dalegylet vasárnap délelőtt ünnepélyen vesz részt a hősök temetőjében. Az egyesület koszorúját Csócsits Lajos, a dalegylet elnöke helyezi el a Hősök Emlékművén beszéd kíséretében.

— A szórványmagyarság segélyezésére a MÁV műhelytelepi állami népiskola ifjúsági Vöröskeresztes csoportjai Debrecenben folyó évi május hó 9-én tartott „anyáknapi" műsoros előadásuk tiszta jövedelmének a felerészét — 113 pengő 16 fillért — adományozták, azonkivül az iskola növendékei gyüjtést is rendeztek e célra s még 402 pengő 10 fillért szedtek össze lelkes adakozóktól, vagyis együttesen 515 pengő 26 fillért áldoztak a magyarság végvárain őrt álló testvéreink segélyezésére.

— Halálragázolt gyermek. Debrecenből ásványvizet szállított kocsiján Czvik Péter nyiregyházi lakos. Egy kisgyermek Újfehértó községben a kocsi féderébe kapaszkodott. Valaki figyelmeztette erre a kocsist, ki leugrott a mozgó kocsiról. A gyermek megijedt, ki akart ugrani, de közben a kerekek halálra gázolták. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen gyermeket Ökrös Sándornak hívják, menhelyi ápolt volt.

— Halálos antennajavítás. Bóta borsodmegyei községben Kelemen Jánosné 21 éves asszony a leesett rádióantennát igyekezett helyére tenni. Közben az antenna érintkezésbe került a magasfeszültségü vezetékkel és az áram az asszonyt halálra sujtotta.

— A budapesti bolgár követség közli, hogy a bolgár államkölcsönről szóló törvény értelmében pénzbüntetés terhe mellett az összes bolgár állampolgárok kötelesek államkölcsönt jegyezni és e célra legkésőbb ezévi június 20-ig tartoznak a Bulgáriában és külföldön levő ingó és ingatlan vagyonukról vagyonbevallási nyilatkozatokat benyujtani. Bővebb felvilágositásokért a vagyonbevallás módja felől, valamint a vagyonbevallási ivek beszerzése és esetleges kitöltése végett a bolgár állampolgárok a bolgár követséghez (Budapest, Andrássy-út 115. szám) fordulianak.

Gyászrovat

Meór Dezső ny. MÁV segédtiszt 68 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a köztemető díszravatalozójából r. kat. szertartással. Lakás: Kandia-u. 11. Pusztai temetkezés.

Özv. Szemes Péterné Hajdú Eszter 69 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a köztemető II. B) ravatalozójából r. kat. szertartással. Lakás: Honvéd-u. 24. Pusztai temetkezés.

Bihari Lajosné temetése szombaton öt órakor a köztemető díszravatalozójából

Szilágyi Mihály 5 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 3 órakor lesz a 3-as ravatalozó teremből. Gyászolják: bánatos szülei, testvérei és a rokonság. Lakás: Bujdosó-u. 20. Gebauer rendezi.

Birki János 63. évében elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozójából. Lakás: Torockó-utca 58. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Drága kisfiunk temetésén megjelent jóbarátainknak, ismerőseinknek és mindazoknak, kik nagy fájdalmunkban résztvettek, ravatalára koszorút és virágokat helyeztek, ezúton is köszönetünket fejezzük ki. Dr Raics Jenő és felesége.

A rendőrség körforgalmat rendel el a Köztemető előtti tereken

Kiss Sándor rendőrfőkapitányhelyettes, a debreceni kapitányság vezetője a 250.000—1929. B. M. számú rendelet 28. §-ában biztosított jogánál fogva 2202—1943. szám alatt **Debreczen város köztemetője előtti tereken, a köztemető, a Nagyerdei sugárút főbejárata előtt elterülő terén (köröndön), valamint a köztemetőnek a Kassai és Hadházi-úti bejárata előtti téren a közúti közlekedés rendjének biztosítása és a közrend fenntartása érdekében körforgalmat rendelt el.**

A köztemető főbejárata előtti köröndön a köztemetőbe igyekvő járóművek részére (gépjáróművek és állati erővel vont járóművek részére külön-külön) a Hungária-körútnak nevezett úttest tengelyében két, a Hadházi és Kassai-útból nyíló köztemetői téren pedig egy várakozóhelyet jelöl ki.

A köztemető főbejárata előtti köröndön úgy a gépjáróművek, mint az állati erővel vont járóművek csakis a részükre várakozóhelyként kijelölt különkülön területen, illetve részükre az egyetemleges nemzetközi jelzőtáblák tartó rúdján, a köralakú táresa alatt négyszögalakú keskeny táblán „Csak gépjáróművek részére" és „Csak állati erővel vont járóművek részére" felirattal várakozóhelyként külön-külön is megjelölt helyen tartózkodhatnak. A Kassai-úti bejárat előtti téren a járóművek csak várakozóhelyként megjelölt területen várakozhatnak.

Aki e rendelkezéseket megszegi, **200 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel**, behajthatatlanság esetén **10 napi elzárással büntethető.**

E rendeletbe ütköző kihágások felett első fokon a m. kir. rendőrség debreceni kapitányságának vezetője, vagy a belügyminiszter által rendőri büntetőbiráskodással megbízott tisztviselő, másodfokon a m. kir. rendőrség vidéki főkapitánya, harmadfokon pedig a belügyminiszter bíráskodik.

A körforgalmi rendelet a kihirdetést követő nyolcadik napon lép hatályba.

Anyagellátási kérdések az Ipartestület előljárósága előtt

Az Ipartestület előljárósága *Szendrey* Sándor elnöklésével rendes ülést tartott.

Segédavatás

Ünnepélyes keretek között avatták fel az *új segédeket*, akikhez Szendrey Sándor intézett szép beszédet. Felhívta a figyelmüket arra, hogy az életben a siker attól függ, hogy ki milyen ambicióval végzi munkáját. Kérte, ne csak a jogokat keressék, hanem elsősorban a kötelességeket és teljesítsék azokat legjobb tudásuk szerint. A magyar ipar hírnevet szerzett külföldön, ezt a becsületet a fiatal iparosgeneráció lesz hivatva öregbíteni. Elismeréssel szólt *Kertész* Endre ékszerésztanulóról, aki Feldheim Sándor tanítványa és *Szilágyi* Sándor kovozótanulóról, aki Bartha Gábor tanulója volt, ők dicsérő elismerést kaptak kitűnő előmenetelükért.

A többi felavatott segédek névsora a következő: Gerstner Flóra fényképész, Horváth Irma női szabó, Glück Edit női szabó, Papp János vilanyszerelő, Kovács Ilona női kalapkészítő, Reich Klára fűzős, Ungvári László timár, Malter László asztalos, Molnár Sándor lakatos, Karsai János szobafestő, Schwarz Károly asztalos, Orosz Zoltán kőműves, Lobstein Eszter női kalapos, Pusztai Mihály géplakatos, Károlyi Sándor férfiszabó, Erdődi László szobafestő, Kálló Gyula műszerész, Dombi József hentesmészáros, Fadgyas József cipész, Deli János cukrász, Szabó Emília női szabó, Puskás János kőfaragó, Tóth Ferenc cipész, Halmi József lakatos, Szabó Árpád Sándor asztalos, Snopper Béla autószerelő, Fuchs Katalin női szabó, Bartha István asztalos, Paluska Ferenc sütő, Orosi Tibor lakatos, Pércsi István asztalos, Kozár Gyula géplakatos, Szabó Antal timár, Sigér Ferenc fényező, Cseh János timár, Barca Béla kőműves, Schoffner Emil géplakatos, Nagy Gyula kőművves, Bónis Irén fodrász, Erdélyi Imre asztalos, Csillag László szűcs, Stern Edit női szabó, Csáki Gyula kövező, Magyar István Dezső vendéglős, Szabó Sándor villanyszerelő, Moharos György autószerelő, Schmiedeg György ékszerész, Varga Zsigmond bádogos, Pásti Imre lakatos.

Az ünnepélyes aktus után megkezdték az ülés tárgysorozatának tárgyalását. Az Iparkamarát dr. Rantal János s. titkár képviselte, megjelent Pataky József alelnök és dr. Csáthy Dezső testületi ügyész is.

Elismerés Szilágyi József iránt

Szendrey Sándor örömmel emlékezett meg *Szilágyi* József hentesmester, szakosztályi elnök miniszteri kitüntetéséről, melyben azért az értékes szolgálatért részesült, amit a bíróságoknál mint szakértő teljesített. Az előljáróság a megérdemelt szép kitüntetéshez gratulál és a maga részéről is elismerését nyilvánítja az iparosság érdekében kifejtett tevékenységéért.

Pataky alelnök megbízatása

Szendrey Sándor alelnök bejelentette, hogy *Pataky* József alelnököt a közélelmezési kormánybiztossághoz rendes taggá nevezték ki. Ez annál örvendetesebb, mert ezáltal közvetlen érintkezést találunk a kormánybiztossággal s az üléseken rövid úton előterjeszthetjük kéréseinket.

A bejelentést örömmel tudomásul vették.

Mennyi anyagot kaptak májusban

Lajos Béla aljegyző bejelentette, hogy májusban szétosztásra került 5 vagon cement, 113.000 darab tégla, 17,865 darab cserép, 2250 négyzetméter táblaüveg, 1340 kg. firnisz, 970 kg. enyv, 200 q. tűzifa a sütőknek, 1 vagon vasalószén.

Kiosztásra fog kerülni 1 vagon mész. A kereskedőkhöz leszállítás alatt áll 40.000 cserép, — 30.000 már megérkezett, — szigetelő lemez és 1000 kg. enyv, ez is leszállítás alatt van.

Szendrey Sándor: Habár ez csak egy csepp a tengerben, mégis meg kell állapítani, hogy ebben az esztendőben ez a hónap volt az, amelyben az Ipartestület elnöksége eredményről számolhat be. Kérjük az Iparkamarát, hogy továbbra is szorgalmazza az anyagoknak minél gyorsabban való leszállítását. Több cikk leérkezése dr. Radó Rezső miniszteri biztos közbenjárására történt meg. Kérjük őt, hogy a jövőben is fáradságot nem ismerve járjon el az iparosok érdekében, hogy minél több anyaghoz jussanak.

Az előljáróság a bejelentést örömmel tudomásul vette.

Pataky József alelnök jelentést tett arról az értekezletről, melyet az Iparkamarában rendeztek s ahol az Ipartestület képviseletében megjelent. *A vasipari érintő rendelet készül, melynek az a lényege, hogy az idomvasat és a szeget jövőben az Ipartestület által osztják ki jegy ellenében az iparosoknak.*

Id. Varjassy Imre napirend előtt szintén anyagelosztási ügyben szólalt fel.

Lajos Béla aljegyző bejelentette, hogy a mult hónapban 460 ügyet iktattak az Ipartestületen, beszerződtettek 17 tanoncot, felszabadítottak 42-őt, töröltek 14 tanszerződést, Ipart váltott 7, beszüntette iparát 10 egyén.

Lajos Béla bejelentette még, hogy a felügyeleti hatóság felülvizsgálta az Ipartestület ügy- és vagyonkezelését és mindent teljesen rendben találtak.

Tóbiás Kornél miniszteri tanácsostól leirat érkezett, melyben közli, hogy *Galamb Ferenc elnök a minisztériumban szóbeli kérelmet terjesztett elő.* Erre vonatkozólag most közli, hogy *a szegellátás a közel jövőben az ipartestület bevonásával való szétosztással nyer megoldást.*

Egyéb ügyek

Lajos Béla bejelentette, hogy a tagdíj kivetés megtörtént, 3273 határozatot kézbesítettek. A kivetett tagdíj összege 39.858.46 P, a mult évi 30.801.02 pengővel szemben.

Ismertették Bálint Sándor asztalos szakosztályi elnök kérelmét, hogy 3 havi szabadságot adjanak neki, mert 8 éve vezeti a szakosztályt és még soha nem volt szabadságon. Távolléte alatt Vangor Antal alelnök fogja vezetni az ügyeket. Az előljáróság a szabadságot megadta, a szakosztály vezetése tekintetében nem tesz javaslatot.

A vendéglős szakiskola két növendéke: Dallmann Ferenc és Karczub Miklós kitűnő eredménnyel végzik be tanulmányaikat. Ezért a szakosztály kérte, hogy *az Ipartestület éremmel tüntesse ki a két ifjút.* A kérést teljesítik.

Örömmel vették tudomásul, hogy *az asztalos szakosztály igéretet tett, színpadot épit a saját költségén az Iparoskörbe.* Az előljáróság hozzájárulását a szakosztály iránti köszönettel megadta.

Az iparosság résztvesz a május 30-án tartandó hősök napján. A Hősök temetőjében az Iparos Dalárda is énekel és Csócsits Lajos szakosztályi elnök mond beszédet. A Stadionban tartandó ünnepségen pedig egy iparos küldöttség élén Pataky József alelnök jelenik meg.

A kőműves szakosztály elnökének lemondása

Nagy Sándor kőműves szakosztályi elnök lemondott. Az ügyet az előljáróság elé hozták. Az elnöki tanács is foglalkozott a lemondás okaival. Utána Galamb Ferenc elnökkel is megbeszélték a kérdést és Galamb Ferenc elnökkel is megbeszélték a kérdést és Galamb azt kérte, hogy az előljáróság vegye le az ügyet a napirendről és majd akkor tárgyalják, — egy hónap mulva, — amikor már ő szabadságáról visszatér.

Nagy Sándor kőművesmester, szakosztályi elnök ezzel szemben azt kérte, hogy mivel a szakosztályra életbevágóan fontos az ügynek az Iparos Szék előtt való mielőbbi letárgyalása és minthogy már két hónapja húzódik az ügy, utalják sürgősen a Szék elé az ügyet. A szakosztály azt kéri, hogy amig a Nagy Sándor elnök által indított ügy nem nyer tisztázást, az ügyeket a szakosztályban *Szodray* Ferenc alelnök vezesse

Az előljáróság tagjai közül Galamb indítványa mellett egy ember szavazott, így a túlnyomó többség kimondta, hogy *az ügyet sürgősen átteszi az Iparos Székhez.*

Az ülés Szendrey Sándor elnök zárószavaival ért véget.

Megkezdődött a fegyvertartási engedélyek kiadása

A debreceni rendőrkapitányság megkezdte a fegyvertartási engedélyek kiadását. Felkéri az érdekelteket, hogy várják meg nyugodtan az idézőt és a munka rendes menetének biztosítása végett mindenki csak a hatóság által feltüntetett időpontban jelentkezzék az engedélyek átvételére.

Megnőtt egy emelettel a budapesti városháza

A budapesti városházának a Kammermayer-utca Károly-körúti egyemeletes részének tetőszerkezetét négy méterrel felemelték. A tető felemelése azért vált szükségessé, mert a városházának erre a szakaszára még egy emeletet húznak. — Ezen az emeleten rendezik be a lakáshivatalt. Az új emeleten 33 szoba lesz.

A közönség szava

A hentesüzletekben is részesítsék elsőbbségben a harctéren levők családtagjait

Igen tisztelt Szerkesztő Úr! Megjelent egy rendelet, mely lehetővé teszi, hogy a harctéren levők, hazájukért küzdők, vagy hősi halált haltak hozzátartozóit igazolásuk felmutatása mellett elsőbbségben részesítsék az üzletekben. Sajnálattal kell elpanaszolnom, hogy mikor ezt az igazolványt egyik debreceni húsiparosnál felmutattam, azt válaszolta, hogy várjak sorra, majd ha rendes vevőinek kiszolgálása után marad, akkor kaphatok én is húst. Kérem, szíveskedjenek helyt adni b. lapjukban illetékes hatósághoz intézett azon kérésemnek, hogy szíveskedjenek a húsiparosokat is utasítani e rendelet betartására.

Egy hősi halott családtagja.

— Temetés után sósavat ivott és meghalt két leány. Kecskeméten Farkas Etel 18 éves és Gáj Julianna 16 éves cigányleányok egy temetésről hazatérve, nagymennyiségű sósavat ittak. Két nap mulva belehaltak sérüléseikbe.

— Miniszteri biztos a gumipitypang feldolgozásának irányítására. A földmüvelésügyi miniszter a gumipitypang gyökér és magtermésének mezőgazdasági üzemekben féltermékké való feldolgozására vonatkozó munkálatok irányítására dr Sólyom-Barna Zoltán egyetemi magántanárt az ország egész területére kiterjedő hatáskörrel miniszteri biztosul kinevezte.

— Churchill a City díszpolgára. Churchillnak Londonba való visszatérése után a Guild-Hallban nyujtják át a City díszpolgári oklevelét.

SPORT

Országos női sportbemutató Debrecenben

A DEAC vasárnap délután 4 órai kezdettel a női sport népszerűsítése érdekében a Stadionban országos női sportbemutatót rendez. E bemutatón résztvesznek a Dóczi gimnázium, tanítóképző és polgári iskola, a Svetits gimnázium és felsőipariskola, valamint a társulati női kereskedelmi iskola zenés szabadgyakorlatokkal, ritmikai gyakorlatokkal táncokkal és egyéb számokkal. Ez iskolák legjobb versenyzői résztvesznek ezeken kivül az atletikai és szertorna számokban is, az atletikai számokban résztvesznek azonban Magyarország legjobb női versenyzői is, igy többek között Tolnay Ilona 100 m. síkfutó bajnok, Tolnay Klári távolugró bajnok, Szepesváry Tessza diszkoszvető bajnok és Gyarmathy Olga magasugró bajnok. A szertorna számokban is élgárdánk legjobbjai indulnak, a kézilabdázást pedig a magyar A) és B) válogatott csapatunk fogja bemutatni, a kosárlabda mérkőzésre pedig Magyarország legjobb kosárlabda csapata a Gamma Sport Egylet csapata fog kiállani egy Debrecen—Budapest vegyes csapat ellen. Amint ebből láthatjuk vasárnap délután a Stadionban olyan nagyszabásu női sportbemutató lesz, amilyen még nem volt Debrecenben. — E sportbemutatóra jegyek előre válthatók Springer József könyv kereskedésében (Piac u. 38.). A részletes müsort holnapi számunkban közöljük.

A DVSC 16 játékossal útazik át Ungvárra, ahol vasárnap az UAC-Rujs kombinálttal játszik. Mivel a csapat nehéz mérkőzések előtt áll, a jövő héten mind a 16 játékos szóhoz jut vasárnap, hogy ne fárasszák ki a csapatot. Így egy erősebb edzés jellegü mérkőzés lesz a DVSC—UAC-Rusj találkozó, melyet Ungváron, mint Debrecen—Ungvár mérkőzést hirdetnek. A DVSC-ben, ha engedély kap, Berecz is játszik vasárnap, de szóhoz jut a II. csapat több tagja is.

Két nehéz osztályozó mérkőzés előtt áll a DVSC. Csütörtökön a Szegedi Vasutassal játszik, melynek szívósságára, küzdeni tudására jellemző, hogy Budapesten a már 2:0-ra vezető BVSC-vel szemben is kiegyenlitettek. A mérkőzés után a csapat másnap vonatra ül és győrbe útazik, ahol a Győri FTC lesz a csapat ellenfele. Szerintünk ez a legnehezebb mérkőzése a DVSC-nek, mely lábában érzi még a SZVSE mérkőzést és a hosszú útazást. Ha ezen a két mérkőzésen megszerzi mind a négy pontot a csapat, már biztositva lesz az NB I.-be jutása, hiszen 10 ponttal már bármelyik csapat bekerülhet az NB I-be.

Három amatőr bajnoki mérkőzés lesz vasárnap Debrecenben az egyetemi sporttelepen. Délután 4 órakor kerül lejátszásra a D. Villanygyár-MOVE Szabolcs rangadó, melyet a Villanygyár a MOVE Szabolcs kérésére tett előre, hogy a nyiregyházi csapat még délután elútazhasson. Előzőleg 2 órai kezdettel DMTE—P MÁV II. mérkőzés lesz, 6 órakor pedig a DVSC—DEAC játszanak

Turbéki nem jön Debrecenbe. Köhalmi, a DIMÁVAG intézője kijelentette, hogy nem engedik el Diósgyőrből a játékost. Őszintén szólva nem is nagy szükség van rá, miután a nyiregyházi Bogár megszerzése befejezett tény. Komlóssy, Szabó, Bogár és

Sidlik személyében négy olyan játékos áll a szélső posztokon a csapat rendelkezésére, akikkel az NB I-ben is nyugodtan el lehet indulni. Sokkal lényegesebb ennél két klasszis összekötő szerzése.

Az NB I-ben Gamma-Újvidék, Vasas-Kolozsvár, Csepel-Haladás, Kispest-Újpest, DiMÁVAG-Törekvés, Nagyvárad-Elektromos, Szolnok-Ferencváros, Sal. BTC-Szeged mérkőzések lesznek A DiMÁVAG-Törekvés mérkőzést Farkas Iván debreceni játékvezető vezeti.

Két osztályozómérkőzés kerül le játszásra vasárnap. A Szegedi VSC-BSZKRT mérkőzések Szegeden, itt két debreceni játékvezető, Pál és Körösi a partjelző. Az ETO-B. Vasútas mérkőzés pedig Győrött.

Az NB II. Mátyás csoportjában egy elmaradt mérkőzést játszik a Kolozsvári MAV a B. Törekvéssel. Ezzel a merkőzéssel teljesen befejeződik a bajnokság.

Az amatőrbajnokságban az elsőség kérdése a D. Villanygyár-MOVE Szabolcs vasárnapi rangadón dől el. A bajnoki táblázat állása:

1. Villanygyár	20	87:17	36
2. MOVE Szab.	21	63:30	36
3. DVSC II.	21	66:31	31
4. Karcagi LE	21	28:26	29
5. DEAC	20	46:35	26
6. DMTE	21	53:51	23
7. B. Turul	22	38:53	20
8. D. Húsos	20	50:53	17
9. NyVSC	21	31:70	12
10. PMÁV II.	20	21:68	12
11. D. MOVE	21	16:88	8
12. H. MOVE kisszalépett !			

Megsérült a DVSC elleni mérkőzésen Jakab, a BSZKRT közép csatára és nem játszhat a Szegedi VSC ellen. Helyettese pedig Hradszky lesz, aki a DVSC ellen balszélső poszton játszott, a bal szélen pedig Szabó III szerepel.

Az MLSZ nem gondol az NB. III. megszüntetésére, azt a jövőben is fenntartja, csupán az adminisztráció megkönnyítése szempontjából az NB III. ügyigazgatását megosztják a kerületekkel. Az NB II. a jövőben nem öt, hanem négy csoportos lesz.

A levente labdarugó válogatott keret debreceni tagjai tegnap tartották nagy kétkapus edzésüket és felváltva 30 perces harmadot játszottak. Az első harmadban a válogatottak ellenfele a debreceni LE csapata volt és az eredmény 1:1 arányú eldöntetlen volt, míg a második és harmadik harmadban a Nyilastelepi Törekvés együttese ellen mérték össze erejüket a legjobb debreceni leventék s a második harmadban 0:0 volt az eredmény. A harmadik harmadban pedig a Nyilastelepi Törekvés 1:0-ra győzött. A látottak alapján különösen a védelem állt szilárd alapon, de jó játékot mutattak fedezetsor tagjai is. Egyénileg kellemes meglepetésként szolgált Figula és Balla jó játéka. Kivülük még Fejér, Kovács, Szekeres, Homola és helyenként Kökövits játéka elégített ki.

Kereskedelmi — Református gimnázium levente labdarugó bajnoki mérkőzés lesz holnap, szombaton délután négy órai kezdettel a böszörmenyi úti pályán. A mérkőzést, mely nagy harcot és jó küzdelmet igér, szerény belépődíjakkal lehet megtekinteni.

Tegnap tartotta a D. Villanygyár nagy kétkapus edzését, melyet Elek Béla, a régi Bocskay nagynevü játékosa tartott. A játékosok biztatóan mozogtak és nagyban készülnek a vasárnapi rangadóra. Örvendetes, hogy a vasárnapi mérkőzésen már szóhoz jut Hernády Pál is, aki nemrég tért haza a keleti harctérről. Az edzésen megjelent próbajátékosok közül szó van egy jóképességü hátvéd szerepeltetéséről is, ki már vasárnap játszana is.

Felkéri a D. Villanygyár vezetősége összes labdarugó játékosait, hogy 28-án este félnyolcórai kezdettel a klub helyiségében tartandó játékosértekezleten minden játékos kivétel nélkül jelenjen meg.

KÖZGAZDASÁG

Ma lép életbe az áruszámlázási rendelet

Április 28-án jelent meg a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszternek az áruk számlázásáról és a vételárak feltüntetéséről szóló rendelete. **A rendelet ma, május 28-án lép hatályba, tehát péntektől kezdve köteles minden nagykereskedő számlát vagy jegyzéket kiszolgáltatni.** Ha a készpénzfizetés esetében történt eladásnál az érték nem haladja meg a 200 pengőt, a kereskedő csak a vevő kifejezett kívánságára köteles számlát vagy jegyzéket adni. **Ugyancsak május 28-tól kezdődően kell a kereskedőknek** — akár közvetlen fogyasztásra, akár további eladásra árusítanak — **az árusítás céljára szolgáló üzlethelyiségben, illetve az árusítóhelyen levő árukat az eladási árral megjelölni.** Az a kereskedő, aki árut úgy közvetlen fogyasztásra, mint további eladásra árusít, csak a fogyasztói árat köteles feltüntetni.

Megállapították az építési munkák legmagasabb haszonkulcsát

A közellátásügyi miniszter tizenöt szakaszból álló rendeletet adott ki az építési munkáknál alkalmazható legmagasabb haszonkulcsról.

A rendelet hatálya alá tartozik a közületek és magánosok által vállalatba adott minden magas, mély, vasút, út, híd vagy egyéb építkezés, illetőleg ezek létesítésével, tatarozásával kapcsolatos minden építési és egyéb iparosmunka.

A vállalkozó, illetőleg iparos a felsorolt munkák után, ha azokat alvállalkozó közbejötte nélkül végzi, a rendeletben meghatározott haszonalapértékhez legfeljebb az alább megállapított haszonkulcsot számíthatja. Magánmunkáknál: ha a haszonalapérték 100 pengőig terjed, a haszonkulcs 15 százalék, 100 pengőtől 500 pengőig 12.5 százalék, 500-tól 40.000 pengőig 10 százalék, 40.000-től 100.000 pengőig 9 százalék, 100.000-től 500.000 pengőig 8 százalék, 500.000-től feljebb 7 százalék.

Közmunkáknál 100 pengőig terjedő haszonalapértéknél 15 százalék, 100 pengőtől 500-ig 12.5 százalék, 500-tól 40.000-ig 10 százalék, 40.000-től 100.000 pengőig 9 százalék, 100.000-től 500.000 pengőig 8 százalék, 500.000-től feljebb 5 százalék.

A rendelet ma lépett életbe.

Debreceni lakalmányárak. Lucerna (új) 9.00—13.00, búzaszalma 4.20.

1382—1943. ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város leltárbiztosi hivatala. Debrecenben, 1943 március hó 10. napján elhalt Duna Lajos hagyatékához tartozó ingóságok: csekély házi bútor, csekély háztartási felszerelés, ruhanemű, a debreceni kir. járásbíróság Pk. 23601—1943—2. sz. alatt kelt rendelkezése alapján, f. évi június hó 17-én, délután 5 órakor, Kigyó u. 57. sz. alatt, nyilvános árverésen készpénzfizetés ellenében eladatnak. Vételi illetéket vevő fizeti Debrecen, 1943, május 26. **Dr Radetzky László** leltárbiztos.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY. A népjóléti hivatalnál és ügykörébe tartozó intézményeknél kiselejtezett használati tárgyak (székek, edények, asztalok, szerszámok, lócák) elárverezése a polgármester 9130—1942. IX. számú határozata alapján folyó év június hó 4-én délelőtt 11 órakor fog megtartatni a népjóléti hivatal (Bocskai-tér 1. sz. Népház) földszint 1-es számú helyiségében, mely alkalommal a fentirt ingóságok a legtöbbet igérőnek eladatnak. Népjóléti hivatal

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

JÁNOSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. Telefon: 23-78. 1090 8. 9.

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó irodája megfigyel nyomoz. Lorántffy u. 19. 1812

GÁLOCSY legrégibb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa u. 3. sz. telefon: 28-72. 1931 9. 3.

ALKALMAZÁST nyer férfi

EGY fodrászsegédet felveszek. Szent Anna u 14. sz. 1902

IRODAI munkában jártas gyors- és gépírókisasszonyt keresek. Ajánlatokat „Építőanyag" jeligére a kiadóba kérem. 1922

FODRÁSZ segédet magas fizetéssel azonnalra is felvesz Szabó, Salétrom u. 4. 1978

FODRÁSZ segédet felveszek azonnalra Kiss János, Csapó u. 17. 479

EGY ügyes fiú, ki már pékségben volt, kifutónak azonnal felvétetik. Szalay sütöde. 478

FODRÁSZSEGÉDET magas fizetéssel felvesz Varga fodrász, Vár u. 2. 1968

ÜGYES nadrágszabó és kézimunkás felvétetik. Rigó, Halköz. 1965

JÓL kerékpározni tudó kifutófiút azonnalra felveszek, Szabó Gézáné fü szerüzlet, Keresztesi u. 80. sz. 1963

KIFUTÓNAK fiút és lányt azonnal felveszek, Lengyel kelmefestő Csapó u. 24 481

FEJŐTEHENÉSZT, ki másodmagával szolgál, konvencióra felveszek azonnalra, Boros Tóby Tibor, Széchenyi u. 45. délután 3 órakor. 1946

DÉLVIDÉKI négy középiskolát végzett fiút üzletbe, irodaszolgának, vagy bármely munkára elhelyezek. Értekezni 8—12-ig, Demke, 6-os szoba. 1950

EGY kovács bőr tűzifutató eladó. Ugyanott segédet felveszünk. Monostorpályi út 26. 1944

EGY fiatal jómunkás borbélysegédet azonnalra felveszek, hölgyfodrászatra megtanítom, havi 25 P és ellátás. — Tóth Pál fodrászmester Hajdúdorog. 485

MŰSZERÉSZ segédet s tanulót azonnal felveszek. Jelentkezés 12—2 óráig és este 5—8 óráig. Rakovszky u. 3. 1981

ALKALMAZÁST keres férfi

NŐI, férfi fodrászatban felelősségteljes munkát vállalok, helyben, vagy fürdőn azonnal, Péterfia 32. trafikban. 1957

ALKALMAZÁST nyer nő

TANULÓ lányokat felvesz a Nagy Károly-nyomda Piac u. 49. 1923

FODRÁSZSEGÉD kis asszonyt és segédet felveszek, Szabó forászmester. Erzsébet u. 48. 488

ALKALMAZÁST keres nő

KÖZÉPKORU asszony jó bizonyítvánnyal, magános személyhez elállana főzéshez ért. József kir. herceg u. 19. 1942

HÁZVEZETŐNŐNEK ajánlkozom, idősebb úrhoz, intelligens özvegy asszony vagyok, június 1-ére. Debrecen, Szondy utca 19. 487

HAZTARTASI ALKALMAZOTT

ÜGYES bejárónőt azonnal felveszek, Kovács, MÁV intéző, Nagyvárad u. 13. 1925

KERESEK azonnali belépésre bejárónőt félnapra, Apaffi u. 22. szám, dr Kovács. 1975

JÓ fizetéssel azonnalra, vagy elsejére keresek megbizható, főzni tudó magános asszonyt, vagy leányt. Cím a kiadóban. 1962

ÖNÁLLÓAN főzőmindenest és reggel bejáró takarítónőt elsejére keresek. Fürts Lászlóné, Széchenyi u. 13. emelet. 1953

BEJÁRÓ, vagy bentlakó mindenest keresek, — Gaálné, Dégenfeld-tér 4. 482

EGY bejárólány azonnal felvétetik. Rákóczi u. 9. étkezde. 484

AJÁNLAT

MIELŐTT arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 1857 8. 25.

CIÁNOZ vizsgál, zsizsiktelenít felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. veréstemplomnál. 606 11 4.

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becserélek. Pál János szappanosmester, Kölcsei u. 8. 634. 11. 19

ARANYAT ezüstnemüt ékszereket, napi áron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56. 209. 8. 2.

LEGOLCSOBBAN kifogástalanul fest, tisztít, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

CIÁNOZTASSON Csala ciánozó vállalattal. Lakásvizsgálások felelősséggel. Rákóczi u. 9., telefon: 14-27 631 7. 1.

HASZNÁLT órákat veszek, javítok eladok. — Schiffmann Vendég u. 7. kisállomásnál 1792 1. 3

ÖNKÉNTES URAK ! Egyenruhára tiszta lenvászon érkezett. Tegdes, Kálvin-tér 19. 1870 8. 5.

SZŐRME bundákat javítok alakítok, festek. Veszek eladok Kóvárv szücsmester püspöki palota. 1. 31. 593

HASZNÁLT varrógépet, rádiót vesz, elad, s cserél Lévay, Kassa út 1. sz. telefon: 33-94. 635. 6. 5.

KERÉKPÁRT, varrógépet, gramofont, szakszerüen javít Roboz és Hamer, Piac u. 8. 545 8. 12.

TÖRÖTT gramofon lemezért 2.20-at fizetek. Villanykörte csere 30 f., Biró Hunyadi u. 22. 739 7. 3.

TOLLAT legmagasabb napi árban vesz Hangya tollgyüjtő telep. József kir. herceg u. 71 1846

ARANYAT, ezüstöt és brilliánsat napi árban vesz, Szelecsényi óra és ékszerkereskedő, Sas u. 2. sz 1856 8. 25

KERESLET

BÁRMILYEN részvényt értékpapírt, nagy tételben is vesz, Váradegyházmegyei Takarék — Piac u. 43. 1362

TÁRS

JÓL jövedelmező iparomhoz pénzestársat keresek. Cím a kiadóban. 466

RÁDIÓ

RÁDIÓ javítás évtizedes gyakorlattal, Szabó műszerésznél, Csapó u. 84. sz. telefon: 32-54. 1562. 5. 26

EGY 7 lámpás rádió eladó, Mester u. 13. szám, vendéglő 1939

ELADÓ 2+1 lámpás jó rádió. Széchenyi u. 43. 1980

SUPER rádió 3+1 eladó, Honvéd u. 3. szám vendéglő. 1966

BUTOR

NINCSEN fényes kirakatunk, minden bútort olcsón adunk, Piac u. 71 udvarban. Brilliné. 441 6. 30.

HÁLÓSZOBÁK konyhabútorok, szalonok olcsó áron, Löcsey bútorüzlet, Eötvös u. 66. 1428 8. 20

KIS berakásos szalongarnitúra, helyszüke miatt olcsón eladó. Kardos u. 9. 1904

BUTOROK ágynemüek és egyéb ingóságok olcsón eladók. Értekezni Rákóczi u. 27., ma délután 3—4-ig. 486

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

KERÉKPÁRT, villanyt szerel, javít Kerekes, Hatvan u. 4 (főpostával szemben). 598 6. 30.

KERÉKPÁRT segédmotort rossz gumikkal is, író, varrógépet, porszivót veszek, kölcsönzök. Soltész, Kálvin-tér 2. sz. 1172 7. 18.

LAKÁSCSERE

KETTŐSZOBAS régi bérü, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv.

KÖZPONTI fekvésü, első emeleti háromszobás modern lakásomat elcserélném 3—4 szobás, kertes modern lakással. Ajánlatokat „Földszint" jeligére a kiadóhivatalba 463

BUDAPESTI kétszobás komfortos lakásom elcserélném debreceni modern 2 vagy több szobás lakással „Csere" jeligére. 1974

BUTOROZOTT SZOBA

SZÉPEN bútorozott nagy utcai különbejáratú szoba kiadó József kir. herceg u. 36. 1960

ELVESZETT

MÁJUS 25-én délelőtt 11—12 óra között a Gambrinus átjáróban a lelakatolt 22.635 sz. MÁV kerékpárt ismeretlen tettes elvitte. Felkérem, hogy Debrecen állomáson szolgáltassa vissza, mivel ellenkező esetben sajátomból kell megfizetni. Nagy Antal ób. munkás, hiv. altiszt. 1959

VEGYES

JÓZSEF kir. herceg u. 8 szám alól téglatörmelék díjmentesen elszállítható. Ugyanott eladó épületbontási faanyag. 1943

GYERMEKKOCSI

ELADÓ egy sötétkék mély steppelt gyermekkocsi, két új fotel s egy ebédlőasztal. Vilmos huszárezred u. 15. (Laktanya u.) 1972

INGÓSÁG VÉTEL

HASZNÁLT bútorokat, irodai berendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést, magas áron veszek. Verő, Csapó u. 10. 1971

INGÓSÁG ELADÁS

BETEGTOLÓKOCSIK Minden kényelmet biztosító gumi kerekü betegtolókocsik, minden formában kaphatók Ingóságközvetítőben Retpöki bérpalota. 1220 7. 16

FÜGGŐ 15-ös körégő lámpa eladó. Hatvan u. 24. házfelügyelőnél. 581

SZMIRNA szőnyeg 90x120 eladó. Teleki u. 73., üzlet. 1961

HASZNÁLT férfiszabógép eladó. Bercsényi u. 75. sz. 1941

GAZD. ESZKÖZ

JÓÁLLAPOTBAN levő járgányos szecskavágót keresek. Címet a pénztárnál kérem leadni. 1275 vv

BORSZŰRŐKET egy hollandit és egy Zeitz-féle gyártmányút, felszereléssel veszek. Címet kérem a pénztárnál leadni. 1948 vv

GAZD. TERMÉNY

LÁBON álló lucerna termését egész éven át átveszem. Címet a pénztárnál kérem leadni 1280

ELADÓ HÁZ

WESSELÉNYI u 117 sz ház eladó. Értekezni lehet: Pécsi és Papp ügyvédeknél. Iparkamara 1495 vv

ELADÓ Péchy u. 10. sz. négyszobás, komfortos villa, gyümölcsössel. Értekezhetni dr Szabó Miklós ügyvédnél, Ferenc József út 68. sz. 1964

ELADÓ HÁZHELY

HOMOKKERTBEN Hegyi Mihályné u. 7 sz. telek eladó. Értekezni három napon belül Magoss György-tér 23. 1982

FÖLDBÉRLET

40—70 HOLDAS haszon bérletet keresek, október elsejétől. Cím a kiadóban. 1967

ELADÓ ÁLLATOK

ÉLŐ kis bárány hétfőn délig megrendelhető. — Bethlen u. 43. 1976

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV ÉS LAPKIADÓ R. T.
Felelős nyomdaigazgató: SZIGETHY KÁROLY